

GLASNIK SLUGE BOŽJEGA ALOJZIJA STEPINCA

"Kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog, držimo nebeskim zaštitnikom njegove rodne zemlje, u kojoj su i on osobn i Sveta Crkva pretrpje mnoge patnje"
Papa Ivan XXIII, u Konzistoriju, 28.III.196

d. 1 (1994) 10. VELJAČE GLASNIK POSTULATURE BROJ 1 CIJENA 5000 H

SADRŽAJ

Glasnik Sluge Božjega Alojzija Stepinca - Glasnik Postulature - God. I (1994) Broj 1; Izdavač: Postulatura Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31 - 41000 Zagreb; Uređuje i odgovara: **Dr. Juraj Batelja**, Kaptol 31 - 41000 Zagreb; Adresa uredništva: Postulatura Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 41000 Zagreb, telefon: 275-122; **Sve sto se u nasem Glasniku navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumijeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva**; Lektori: Dr. Ante Stamać i S. Blaga Bunćuga, milosrdnica; Tehnički urednik: Gosp. Zdenko Zobec; Cijena: 5000 HRD; za inozemstvo 3 DEM ili 2 $ USA; Izlazi tri puta godišnje s dozvolom crkvenih poglavara; Nadležnim državnim rješenjem časopis: "Glasnik Sluge Božjega Alojzija Stepinca", oslobođen je plaćanja poreza na promet; Tisak:

»Papir-grafika« · Vlaška 81 a · Zagreb

Riječ urednika

Pojavak našega Glasnika obradovat će Crkvu u Hrvata. U njegovu izlasku ona spoznaje svoju slobodu, Božji narod olakšanje i ohrabrenje nakon pada totalitarnog društvenog sustava, a Sluga Božji Alojzije Stepinac građansko pravo u svome narodu, koji je ljubio nadnaravnom ljubavlju i koji je branio junačkom odlučnošću.

Upravo radi neutrudivog nastojanja oko evanđeoskog života Sluga Božji ostavio je duhovnu riznicu neprolaznih vrijednosti. To je sud milijuna hrvatskih katolika i katoličkih vjernika diljem svijeta. Tvrdili su to vjernici u vrijeme njegova aktivnog pastoralnog rada, u tijeku suđenja i nakon njegova blažena prijelaza k Ocu svjetlosti. Brojni su vjernici ispovijedajući njegovu nevinost izgubili posao, pripravnici su za svećenički stalež u jugoslavenskoj vojsci radi obrane njegove časti stradavali, a toliki su katolički vjernici bili ponižavani kad se nisu bili dali slomiti klevetama protiv njega.

"Sve će proći, a Ti Gospodine ostaješ" (Ps 101,27). Tim se stavom Alojzije Stepinac upisao u svijest i život svoje mjesne i opće Crkve. Glasnik će otkrivati i svjedočiti tu njegovu prisutnost.

Glasnik nije revija niti dnevna novina. Bit će vjesnik o postupku i razlozima uzvišenja Sluge Božjega Alojzija Stepinca na čast oltara. Tu čast traže Kristovi vjernici osvjedočeni o njegovu kreposnom životu, tj. zajednica Crkve privučena primjerom svoje braće koja su na savršen način nasljedovala Krista ponižena i uskrsla. Taj su postupak tražile stotine tisuća hrvatskih vjernika; samo iz grada Clevelanda u Sjedinjenim Američkim Državama prispjelo je pet tisuća potpisa za beatifikaciju kardinala Alojzija Stepinca.

Glasnik će svojim sadržajem pružati svjedočanstvo djelatne ljubavi i sve sile milosti, koja se tako čudesno razmjenjuje kroz molitve u sjećanju i na ustima, pri spomenu na nj na radnom mjestu, na satu povijesti, pri pohodu njegovu grobu, u obiteljskoj molitvi. Glasnik bi želio ražariti ideale radi kojih je on radije odabrao umrijeti negoli popustiti pred bezbožnom ideologijom, te tako poticati na rast u ljubavi, kojom je on gorio za Krista.

Toj svrsi pridonijet će pojedine rubrike: "Misli Sluge Božjega" probrane iz njegove pisane baštine, svjedočanstva ljudi koji su ga poznavali i izbližega promatrali, dokumenti kojima je on branio Božju čast i slobodu Kristove Crkve, jedne, svete, katoličke i apostolske, te izvješća o tijeku Kauze.

Povjesničari i teolozi u Rimu još proučavaju tridesetak tisuća stranica dokumentacije i svjedočanstava prikupljenih tijekom sudskog postupka. Prevoditelji prenose hrvatske riječi na talijanski jezik. Istraživači prikupljaju nove dokumente. Postulator usklađuje njihov rad, prikuplja svjedočanstva koja bolje osvjetljuju dosad nepoznate činjenice i zbivanja, nastojeći ih približiti čitateljima Glasnika.

U Zagrebu se, u neposrednoj blizini Katedrale, priprema uređenje stalne izložbe - muzeja Sluge Božjega. Sav taj rad svojom molitvom i materijalnim darom podržavaju brojni suradnici, podupiratelji, prijatelji i darovatelji Postulature. Nadamo se da će čitatelji Glasnika, i oni do kojih on prispije, uvidjeti potrebu ovoga rada te se osobno priključiti toj graditeljskoj djelatnosti hrvatske crkvene i narodne povijesti.

Pred svima nama je golem posao. Udruženim silama, nadamo se, radosni ćemo ga privesti sretnu završetku. Stoga dok radimo, dok molimo i darivamo, neka nam srce oćuti blagodat pouzdanja u Gospodina.

Svi su čitatelji pozvani na duhovnu suradnju. Rado ćemo odgovoriti na pisma vezana uz apostolat kanonizacije Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Isto ćemo tako nastojati vaša svjedočanstva i dopise uvrstiti u spise Kauze ili ih objaviti u Glasniku.

Zahvaljujem Glasu Koncila koji je od svoga pojavka hrabro svjedočio neporočnost Sluge Božjega i izbližega pratio tijek kauze Njegove beatifikacije. Budući da će naš Glasnik izlaziti povremeno, nadamo se da će Glas Koncila nastaviti s izvješćima o Sluzi Božjemu.

Želimo svim čitateljima Glasnika, dobročiniteljima Postulature, djelatnicima i suradnicima Kauze, obilje Božjeg blagoslova kao zalog blagotvornog mira u 1994. godini.

Urednik

Svjetlo Crkve u Hrvata

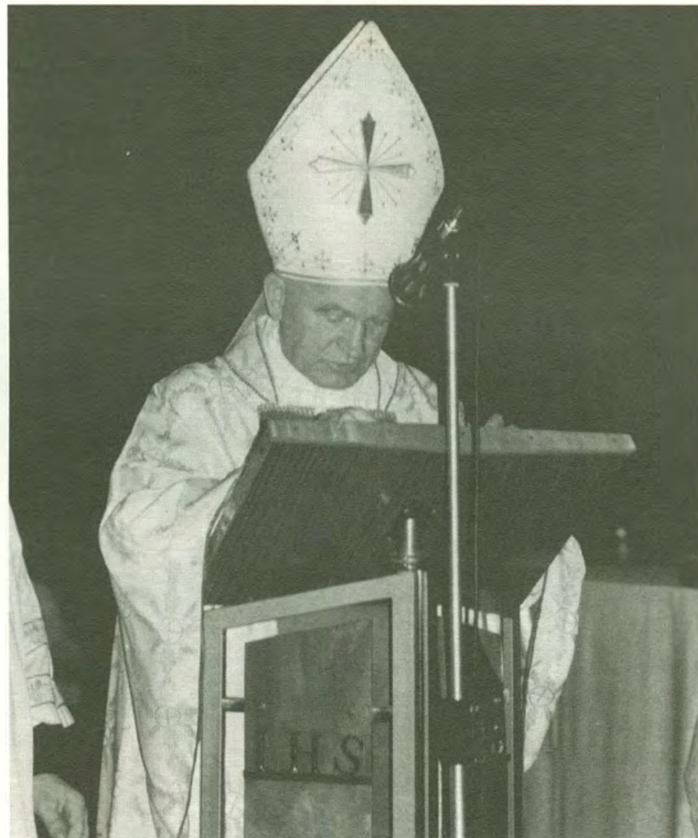
Napunile su se 34 godine od smrti Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca. U tom vremenu mnogo se toga dogodilo i promijenilo u suvremenoj povijesti. Među osobitim providencijalnim promjenama dogodila se i sloboda Hrvatske kao i drugih zemalja od komunističkog totalitarizma. U toj slobodi javno je završen biskupijski proces za proglašenje blaženim Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, koji je tajno započet u Rimu 1981, a koji je sada prenesen u Rim na prosudbu Kongregacije za proglašenje svetih,

U demokratskoj slobodi Hrvatski je sabor proglasio proces i osudu zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca ništetnim. U toj slobodi se pojavljuje sada Glasnik Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca. Svrha je Glasnika da naša vjernička i šira javnost što bolje upozna duhovni lik Sluge Božjega, da kroz Glasnik također čuje njegove poruke i da bude poticana na molitvu za uspjeh procesa.

Glasnik želi izvijestiti javnost o dobivenim uslišanjima po zagovoru Sluge Božjega koja budu Glasniku priopćena.

Na određeni način Sluga Božji Alojzije Stepinac kroz Glasnik postaje opet među nama prisutan da nam bude bliz iz vječnosti kao što nam je bio bliz i za vrijeme svoje biskupske službe i svoje patnje.

Bilo je to u ljetu 1958. godine. Nekoliko nas

svećenika kolega okupilo se u Pribiću u spomen svoga ređenja. Među nama je bio i krašićki župnik Josip Vraneković. Moj kolega vlč. Josip Dumić i ja dogovorili smo se s vlč. Vranekovićem da ćemo u određeni sat proći kraj župnog dvora u Krašiću i da molimo Kardinala da nas kroz prozor blagoslovi. K njemu se nije moglo ući zbog straže pred vratima. Mi smo u točno vrijeme na svojim mopedima stigli u Krašić sa sjeverne strane i približavali se cestom župnom dvoru. Kardinal je obukao roketu i svoju nadbiskupsku ljubičastu mozzettu (kratki ogrtač) i tako svečano obučen čekao je na otvorenom prozoru dvojicu svojih svećenika da ih blagoslovi. Kad nas je ugledao, i mi njega, usporili smo vožnju i on nas je blagoslovio na svoj način velikim znakom križa. K njemu nismo mogli ući ali smo ponijeli u svojoj duši njegov blagoslov i njegov lik. To je za nas bilo ohrabrenje i novi poticaj na vjernost.

Neka Glasnik posreduje i sada njegov blagoslov s neba i njegovu riječ da budu poticaji svećenicima, redovnicima i redovnicama i svim vjernicima na ustrajnost u vjeri, na poslušnost volji Božjoj, na vjernost Crkvi Katoličkoj kojoj je on pripadao svim srcem, svom dušom i svom snagom. Ta vjernost jedinstvu Crkve bila je također jedan od razloga da je izveden pred komunistički sud.

Božji ljudi su zdrava sol (usp. Mt 5,13) u Crkvi i u narodu. Oni zrače svjetlost istine i svetosti, vjerni Isusovoj riječi: "Vi ste svjetlost svijeta" (Mt 5,14). A svjetiljka se ne sakriva nego se stavlja na svijećnjak da svijetli svima koji su u kući (usp. Mt 5,14).

Ovim Glasnikom želimo zaista da Sluga Božji Alojzije Stepinac svijetli u našoj Crkvi svojom žrtvom i svojom vjernošću, svojom ljubavlju prema Bogu i ljudima. Bog ga je u svojoj providnosti vodio kroz otajstvo križa da ga pročisti kao zlato u vatri (usp. Mudr 3,6), "jer mu je duša bila draga Gospodinu" (Mudr 4,14). "Milost i milosrđe pripadaju izabranicima Gospodnjim i zaštita njegovim svetima" (Mudr 4,15).

Svim štovateljima Sluge Božjega Alojzija Stepinca preporučam Glasnik da ga šire. A preporučam ga također svim ljudima dobre volje da ga čitaju kako bi što bolje upoznali njegov život i njegovu poruku. I na njega možemo primijeniti riječi Svetoga Pisma: Koji su mnoge učili pravednosti, blistat će kao zvijezde navijeke, u svu vječnost (usp. Dan 12,3).

Franjo Kard. Kuharić

nadbiskup zagrebački

U tijeku života:

Čestitka bogoslova Franje Kuharića, prigodom desete obljetnice biskupskog posvećenja nadbiskupa Alojzija Stepinca:

PREUZVIŠENI
GOSPODINE NADBISKUPE!
Ove godine slavite Vi, Preuzvišeni, a s Vama cijeli hrvatski katolički narod, posebno pak zagrebačka nadbiskupija, desetgodišnjicu svog biskupskog posvećenja. Toj općoj proslavi, koja je bila više usmjerena na molitvu i zahvaljivanje Gospodinu, pridružili smo se i mi - Vaši bogoslovi - a ovom Vam prigodom, dragi Svečaru, izrazujemo svoje srdačne želje i čestitke. Vanjština ove svečanosti je jednostavna i skromna, ali to nas ništa ne priječi, da tim srdačnije izrazimo svoju radost, odanost i svoju duboku zahvalnost Vama, Preuzvišeni, za sva ona dobročinstva, što ste nam ih u ovih deset godina svog blagoslovljenog Pontifikata izkazali, kao naš Nadpastir i brižni Otac.
Božanska Providnost vodila Vas je, Preuzvišeni, nedokučivim putovima i prije deset godina, baš na dan sv. Ivana Krstitelja, strogog i svetog propovjednika pokore i navjestitelja Isusova, okrunila Vas je uzvišenom nadpastirskom čašću. Ali s tom svetom službom primili ste, Preuzvišeni, na svoja ramena veliku odgovornost i teške brige, koje su samo Vama poznate i koje ste Vi povjeravali jedinom učitelju Isusu. S visokog mjesta nadpastirske časti uvidjeli ste jasno, Preuzvišeni, kobnu veličinu opasnosti, koja u današnje dane prijeti Sv. Crkvi. Ušli ste u odlučnu borbu pod geslom punim snažnog i dubokog smisla: "In Te, Domine, speravi..." Današnje vrijeme je vrijeme trpljenja, ali trpljenje povezano s pouzdanjem u (dragog) Boga majka je velikih duša. Kada mnogostruku aktivnost apostolata prati pobožnost samoće, "Deus dat incrementum" (Bog daje snagu).
"In Te, Domine, speravi..." I po našoj zapuštenoj periferiji stale su se podizati kuće Božje, kao vjesnici obnove, što je nicala iz tihog i snažnog apostolskog žara. Pred novim oltarima mnogo je ljudsko srce uzljubilo Isusa i u mnogoj je duši ponovno podignut hram Duha Svetoga. A u tom je veličina novog čovjeka i samo je onaj novi čovjek, u čijoj duši svijetli milost Božja. To ste Vi, Preuzvišeni, u prvom deceniju svoga Pontifikata imali jedino za cilj, povratiti u duše Božje Kraljevstvo. Dalekovidne su samo one misli koje gledaju u vječnost.

Sluga Božji s mladomisnicima godišta 1945. i 1946, na dan ređenja, 15.VII.1945

Ali ovom prigodom Vam moram reći, Preuzvišeni, i to sa srdačnom zahvalnošću, sto je jedno desetljeće Vašeg blagoslovljenog apostolskog djelovanja značilo u životu naših mladih duša. Reći ću samo to, da ste nam Vi, dragi naš Nadpastiru, pokazali cilj i put do cilja. U Vama smo našli ostvarenu ljepotu novozavjetnog svećeništva, i to svećeništvo je postalo naš cilj. Često ste nam upravili očinsku riječ, koja nas je oduševljavala, ali Vaš apostolski primjer nas je učvršćivao. Učili ste nas tako skrivenim načinom ljubiti zvanje, koje je najuzvišenije na zemlji i koje traži od čovjeka potpuno predanje i potpunu nesebičnu žrtvu samog sebe. To zvanje jest sudjelovanje u vječnom Svećeništvu Isusa Krista, a bit svećeništva jest u tome, da se svećenik žrtvuje zajedno s Kristom Gospodinom i da posreduje između ljudi, svoje braće, i Boga, zajedničkog Oca.
Dragi Svečaru! Kroz Vaš nadpastirski i svećenički lik mi smo počeli shvaćati što za ovo grubo i poniženo doba znači novozavjetno svećeništvo. Današnji ljudi se guše u lažima, ali... saopćiti im muževno i bez straha vječnu snagu i neodoljivu ljepotu Istine, znači osloboditi ih i povratiti im izgubljeno dostojanstvo. Današnji ljudi plaču, ali... doći među njih zaodjeven puninom novozavjetnog svećeništva i otirati dobročinstvom suze svima, koji plaču, znači rastapati led oko srca i vraćati u nj nadu. Današnji ljudi su

smrtonosno ranjeni mržnjom, ali... doći među njih i obuhvatiti ih univerzalnošću Kristova Duha i Njegove ljubavi, znači oživiti u njima ljubav i spasiti ih. Stoga sv. Majka Crkva moli: "Revertere ad nos, Domine, in sacerdotibus Tuis" (Vrati se k nama, Gospodine, u svojim svećenicima). To je želja i molitva Sv. Crkve, to je sigurno, Preuzvišeni, i Vaša želja i molitva, pa mislim, da Vam ne bismo mogli bolje izraziti svoje želje čestitajući Vam Vaš svima nama tako dragi jubilej, nego da svoje želje poistovjećujemo s Vašima. Ali mi želimo poistovjetiti ne samo svoje želje, nego i svoje djelovanje i to tako da u budućim decenijama Vašeg Pontifikata budemo Vaši suradnici u borbi za Božje Kraljevstvo u dušama onih koji najviše trpe, a to su grješnici. "Evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde" Luc. 4,18.

Vi ste nam, Preuzvišeni, pokazali ne samo cilj nego i put, a to je put molitve i pokore. U mnogim smo prigodama vidjeli kako puk kleči pred Presvetim i moli, a predmoli njegov Nadpastir. Često puta smo vidjeli, kako Nadbiskup zajedno sa svojim stadom obavlja pobožnost sv. Križnog puta i kako hrli u Marijina svetišta moleći svetu krunicu. Puk još uvijek rado dolazi pred Božje oltare, samo kada ga ima tko dovesti.

Time ste nas, Preuzvišeni, učili, s kime moramo pojačati svoje prijateljstvo sve do srdačne intimnosti, da budemo i ostanemo jaki. To je euharistijski Isus, Bog i Spasitelj naš, kome jedinome svećenik može saopćiti svoje teškoće, a da ne ode neuslišan. Njemu jedinome može svećenik povjeriti i svoje svećeničke radosti, a da ne budu obesčašćene. Pred Svetohraništem se formira secundum Cor Iesu - cor sacerdotale, koje sadrži u sebi puninu svećeničkog života, neslomivu ljubav, poniznost i čistoću.

Osim toga, naučili ste nas, Preuzvišeni, i to, da ništa ne poduzimamo, a da ne zatražimo blagoslov od Nebeske naše Majke Marije!

Ono duhovno bogatstvo, koje nas veže s Vama čvrstim vezom, to je eto Vaš apostolski primjer, Preuzvišeni, Vaše veliko svećeničko srce. To duhovno bogatstvo podržava u nama živu želju, da pod Vašim vodstvom, dragi naš Svečaru, slijedeći Vaš primjer pođemo na njivu Gospodnju, svijesni ozbiljnosti i težine poslanja, ali znamo gdje je vrelo života da na njem zagrabimo ustrajnost i snagu.

Dobročinstva koja ste nam Vi, Preuzvišeni, učinili u prvom desetljeću svog blagoslovljenog Pontifikata, čine našu odanost prema Vama više nego sinovskom, naše čestitke Vama više nego srdačnima, a našu molitvu za Vas tako, tako usrdnom.

Molimo (dragog) Boga, da Vas krepka i zdrava uzdrži još mnogo decenija na čelu nadbiskupije zagrebačke na spas duša i našu radost. Molimo Ga, da rosom svog blagoslova obilno zalije sva Vaša nastojanja, da bi što više duša upoznalo Onoga, koji je rekao: "Ego sum via, veritas et vita!"

To moleći, skupili smo, dragi Svečaru i ovu kitu duhovnog cvijeća, koja neka Vas trajno sjeća na našu zahvalnost. Njezin miris nenametljiv, ali iskren i srdačan!

Preuzvišeni gospodine Nadbiskupe, Vaši Vam bogoslovi punom dušom i punim srcem kliču: AD MULTOS ANNOS!

Zagreb, dne 3. prosinca 1944.
Franjo Kuharić, bogoslov IV. g.

Predstavnici američkog Episkopata 1953. godine u dopisima Sluzi Božjemu:

"Vaša karakternost umnožila je vjeru američkih katolika. Vi ste prosvijetlili naša srca i tako nam pomogli da ne izgubimo pravi cilj života. Za Vas molimo da biste kao Kardinal mogli upotrijebiti Vaš visoki položaj na dobrobit Crkve", **Thomas K. Gorman, Biskup koadjutor Dallasa**.

"U žrtvi svete Mise Te se spominjem, brate, svjedoče muke Kristove", **L. Abele Caillonet, Pomoćni biskup New Orleansa**.

"Zajedno sa svećenicima i vjernicima biskupije Columbus izražavam Vam svoje poštovanje i obećavam da ćemo moliti za Vas.

Ljudi ove zemlje zahvaljuju Vam i dive se Vašoj obrani Crkve i slobode punopravnih građana.

Neka bude blagoslovljen Bog, jer Vas je nadahnuo na tako sveto svjedočenje", **Michael G. Ready, Biskup Columbusa**.

Odjeci junačke smrti Sluge Božjega (kratki izvadci)

Preuzvišeni Gospodin
Dr. Franjo Šeper, Zagrebački Nadbiskup koadjutor
Preuzvišeni Gospodine!

Najljepše zahvaljujem Vašoj Preuzvišenosti na cijenj. pismu od 18. III. 1960., čiji retci govore o našem dragom i nezaboravnom nadpastiru, uzoritom gospodinu dr. Alojziju, kardinalu Stepincu. Da, Preuzvišeni, neumrla je ostala njegova uspomena medju nama, a njegov svetački lik ostavio je u svijetu svetu uspomenu herojskog nadpastira mučenika, uzor apostolske revnosti i kršćanske jakosti, kako je o njemu rekao blage uspomene sv. O. Papa Pio XII. - Moje sestre iz Peru mi pišu, da se tamo, poslije smrti našeg uzoritog Kardinala, više o njemu piše i govori, negoli se govorilo o blagopokojnom Papi Piu XII. (...)

Roma, 13. IV. 1960. S. V. Propetog
Petković

"Kardinal Stepinac u svojoj posljednjoj poruci poziva na hrabrost: 'čuvajte vjeru pod svaku cijenu!'", **Catholic Times** (26.II.1960)

"..... Kardinal Stepinac odlazi a da nikada nije obavljao svoje dužnosti, da nikada nije obukao znakove svoje časti. Zatvoren u svojoj maloj kući, otkinut od svijeta, fizički iznemogao, rastao je pred očima vjernika čak do mučeničke aureole...", **Le Monde** (12. II.1960)

"U seoskoj povučenosti svoga hrvatskog rodnog sela, zatočen, no ipak među svojim narodom, teško bolestan, no ipak nepokolebljiv u svom ispovijedanju vjere, i slavno poznat tome svijetu kao jedan od mučenika za slobodu Crkve na komunističkom Istoku, umro je danas kardinal Stepinac." **Die Presse** (11.II.1960).

"..Msgr. Stepinac izabrao je ostati među svojim narodom, da ga podržava svojom prisutnošću i da mu ulijeva snagu svojim primjerom šutljive patnje. Taj ga narod danas oplakuje i čuvat će njegovu uspomenu", **La Croix** (12. II.1960)

"U nizu svećenika, zatvorenih, suđenih i često potajno smaknutih u katoličkim zemljama s one strane željezne zavjese, Stepincu pripada prvo mjesto, uz Mindszentya i tolike plemenite likove iz Crkve šutnje", **Il Messaggero** (11. II.1960).

"Titova je žrtva živjela da mu bude bič", **Universe** (19.II.1960)

Na zadušnicama u Los Angelesu dirljivu je propovijed održao biskup **T. Manning**, a na jednom je mjestu rekao: "Zbog liturgijskih propisa prisiljeni smo održati ovu službu u žalobnom ruhu - ali u stvarnosti je ovo dan velikog veselja, jer je član vašega naroda ušao u sveti krug mučenika."

"Kardinal Stepinac spada među heroje Crkve", **Kardinal E. Tisserant**.

"Stepinac je mučenik novoga doba", **Kardinal Feltin, nadbiskup Pariza**.

Utječem se zagovoru kardinala Stepinca

Kardinal Paolo Bertoli, r. 1.II.1908. u Poggio Garfagnana u Italiji, bijaše tajnik Nuncijature u Beogradu kad je 1934. za nadbiskupa-koadjutora zagrebačkom nadbiskupu Antunu Baueru izabran mladi svećenik Dr. Alojzije Stepinac. Nakon što je u Parizu bio Apostolski nuncij za Francusku, Mons. Bertoli imenovan je kardinalom i pročelnikom Kongregacije za kauze svetaca. Jedan je od osobitih prijatelja hrvatskog naroda, i od onih pobožnika, koji se u svojim molitvama rado utječu Sluzi Božjemu Alojziju Stepincu.

Utječe mu se u osobnim potrebama, ali i s nakanom da on svojim zagovorom pomogne u ovom teškom ratu svome narodu, koji je za života toliko ljubio. Dana 25. studenoga 1993. rekao nam je slijedeće:

"Uvjeren sam da je kardinal Stepinac svetac. Dok čekamo sud Crkve imamo pravo utjecati se u njegov zagovor. On bijaše svećenik potpunoma na svome mjestu. Iz njega je zračila zaljubljenost u Boga. Po prirodi je inteligentan, uljudan, zaljubljenik u Sveto pismo; sveta života. Po naravi se doimao povučen, ali prebogat vrlinama. Kao takav u isto vrijeme bijaše vrlo srdačan, prijateljski i bratski raspoložen.

Oduševljavao sam se primjerom njegove ozbiljne i meditativne molitve. Iz nje je crpio snagu za osobni napor, za susretanje s ljudima i donošenje odluka. Samo s obzirom na to mogu razumjeti njegovu blagost prema ljudima koji bi se iznevjerili.

S njegovom je naravi srasla poslušnost. Pri imenovanju za nadbiskupa-koadjutora vidjelo se da je iz uvjerenja poslušan Sv. Ocu. Nikada on tu poslušnost nije okaljao. Na dan pristanka na to imenovanje on je žrtvovao svoj život za Crkvu i svoj narod. Nije svoj naprsni križ prihvatio za ukras, da se s njime pokazuje, nego da se na njemu žrtvuje i na njemu umre. Doista se znakom križa najbolje predstavlja njegov život.

Svjedok sam koliko je dobra želio svome hrvatskom narodu i svojoj domovini. S bojazni je gledao prema budućnosti, imajući proročki dar pronicanja kušnji koje će proživjeti sa svojim narodom, ako se narod iznevjeri svome jedinome i pravome Bogu.

Mons. Dragutin Nežić o Sluzi Božjemu

Mons. Dragutin Nežić, r. 8. I. 1908. u D. Reki, župa Jastrebarsko, sada umirovljeni biskup porečko-pulski, bijaše od 1935. do 1939. nadbiskupski ceremonijar, pratilac nadbiskupa A. Bauera i A. Stepinca. Ovim se riječima prisjeća Sluge Božjega:

"Kroz par dana spremanja za proces i u sudnici imao sam čast osobno upoznati vrlog odvjetnika dr. Ivu Politea. On se zgražao nad naprasitom atmosferom unutar sudnice i u novinstvu. Rekao mi je: "Ako uvidim da je Nadbiskup neporočan, ja ću uložiti sve svoje sile u njegovu obranu." To je on časno i nadasve požrtvovno ispunio. Njegov se govor na tom sudu može usporediti s govorništvom slavnih govornika staroga Rima.

Vrtlog Drugoga svjetskog rata bio je strašan uslijed mnogostrukih sukobljavanja između težnji: naroda, vjera, kultura, ideologija, gramzljivosti, mržnji i osvećivanja. Sve je to tuklo po glavi nadbiskupu dr. Alojziju Stepincu kao crkvenom prvaku. No on nije izgubio svoje čvrsto usmjerenje u kojem je odrastao i bio odgojen, a to je živa vjera u Boga i pouzdanje u Božju Providnost. Njegovi su nepokolebljivi motivi bili: Bog, nadnaravnost, Kristovo kraljevstvo, osobito u hrvatskom narodu, Crkva i Papa.

U hrvatskom Zavodu Sv. Jeronima u Rimu nalazi se zidna slika u boji, koju je izradio umjetnik prof. Jozo Kljaković, a prikazuje nadbiskupa Stepinca kako ga udaraju po glavi i po cijelome tijelu, a on boguodano guta sve to i čvrsto pritišće na svoje grudi Isusov križ. Vrlo je znakovita ta slika, jer njegove boli nisu nikada bile malene.

U svojstvu nadbiskupskog ceremonijara vlč. D. Nežić prati Slugu Božjega, (na slici s njegove lijeve strane) na pohodu djeci koju su zbrinjavale čč. ss. Milosrdnice u Frankopanskoj ulici u Zagrebu (razdoblje prije Drugog svjetskog rata).

"I zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruše se na tu kuću, ali ona ne pade, jer je na stijeni utemeljena"

(Mt 7, 25), a ta "stijena je Krist!" (1 Kor 10,4).

Moje uspomene na kardinala Alojzija Stepinca

Postoje priče o tome, kako je kralj Aleksandar u Beogradu pristao da Alojzije Stepinac bude imenovan za nadbiskupa i kako je to opozvao, a što je prava istina, ne zna se. O tome nisam nikada razgovarao s nadb. A. Stepincem. Istina je i to, da je on znao šutjeti o nekim svojim doživljajima, i da ga se uza svu svoju povezanost s njime nismo usudili pitati o onome, o čemu on nije ni želio razgovarati. Čini se da je kralju Aleksandru bilo jedino važno to, što mladi A. Stepinac u stranačko-političkom pogledu nije pokazivao nikakva zanimanja.

Alojzije 1934. postaje nadbiskup koadjutor s 36 godina života, s 4 godine svećeničke službe, izuzetan događaj u povijesti Katoličke Crkve. To su imenovanje dočekali s oduševljenjem mlađi svećenici i vjernici u Katoličkoj akciji. Sa svih strana dolaze čestitke, dobre želje i nade. U razgovoru s mladim crkvenim prelatom osjećalo se kako iz njega struji nešto što oduševljava i pekali s oduševljenjem mlađi svećenici i vjeotiče na požrtvovan rad za Božju slavu, Crkvu i domovinu.

U doba rata 1941-1945. nadbiskup A. Stepinac je u svojim propovijedima oštro korio tadašnje vlastodršce zbog progona pravoslavnih Srba, Židova i Roma. Zbog toga ukora hrvatske su mu ustaške novine i prijetile. U to vrijeme "Katolički list" imao je mnogo neprilika zbog objavljivanja nadbiskupovih propovijedi. On me je ovlastio da iz njegovih propovijedi brišem ona mjesta, koja bi bila izazovna za ustaše i Nijemce. Ja sam to činio, pa su mi dr. S. Bakšić i prebendar P. Jesih predbacivali da falsificiram nadbiskupove propovijedi. Odgovorio sam, da čuvam glavu nadbiskupovu i svoju. Nisu to htjeli shvatiti.

Godine 1943. ustaška je cenzura ne samo spriječila u Katoličkom listu objaviti člančić o "naturalizaciji", shvaćajući to kao osudu progona koje čine talijanski vojnici u Hrvatskoj, nego je dapače Ivo Bogdan tražio za mene najstrožu kaznu kod Pavelića i Artukovića. Međutim je nadb. Stepinac uspio i intervencijom kod Andrije Artukovića, koji je odbio tužbu ustaše Ive Bogdana (Vidi o tome "**Marulić**" 1992/2, str. 226).

Tijekom rata Viktor Novak, bivši klerik, framasun, jugoslaven, šalje svog agenta iz Beograda u Zagreb, da mu pribavi "Katolički list" za buduću knjigu "Magnum crimen". U toj knjizi on spominje, kako se u Zagrebu čuje da nadbiskup metropolit kao neki posljednji simbol hrvatskoga narodnog suvereniteta. Optužena je Katolička Crkva kao duhovna majka i zaštitnica većine Hrvata. Jakov Blažević, formalni tužilac, bio je samo pokorni izvršilac Rankovića i četnika. Pitali su strani novinari Tita, zašto ne pusti iz zatvora nevinoga Stepinca, a on je odgovorio: "Ne mogu, jer Srbi ne daju." To su Srbi četnici.

Sluga Božji blagoslivlje temeljni kamen bazilike Majke Božje u Zvonimirovoj ulici u Zagrebu (23. III. 1936)

Stepinac ne zna teologije. (Od koga?) No sigurno je, da nadbiskup Stepinac ne samo zna teologiju, nego zna razgovarati s diplomatima, učenima i siromasima. Svaki dan prima na razgovor 10 do 20 osoba, koje mole intervenciju za progonjene, predlažu korisne pothvate, upozoravaju na pogibli. Za svakoga Nadbiskup ima riječ utjehe i ohrabrenja. Za 50 prognanih svećenika osniva Svećeničku menzu u sklopu Caritasa, Vlaška ul. 36. Ondje je skladište tekstilne robe za prognanu pravoslavnu djecu. Nadbiskup je spreman ustupiti dio palače "Vatikan" (Vlaška ul.) za Svećenički mirovni dom. Zbog prevelikih troškova za Dječačko sjemenište na Šalati planira izgradnju novoga sjemeništa na Ribnjaku, kojemu bi se pridružila zgrada Nadbiskupskog konvikta, Vlaška 38.

Zašto je nadbiskup Stepinac osuđen? Zato jer su to tražili četnici. Njima je uspjelo pobijediti, poniziti i osakatiti hrvatski narod kao cjelinu, ali je ostao hrvatski

Marica Stanković poslije povratka iz logora u Požegi pohodila je Krašić, a zatim i mene u Zagrebu. Rekla je: "Naš dragi Lojzek uvijek isti, tješi nas kako će Bog pobijediti, a ja sam očekivala neko određeno proroštvo i čudo." Rekao sam što sam čuo od profesora u Rimu: Natura humana semper vult scire aliqua arcana. (Ljudska narav uvijek želi prodrijeti u tajnovite stvari).

Čekali smo i konačno doživjeli čudo: komunizam je pao, Njemačka se ujedinila, Hrvatska je u svijetu priznata država. To je djelo Božje, po priznanju mnogih. Što još proživljavamo ratne strahote, to su samo komunističke metode onih, koji su samo glumili komuniste, služili se njihovim metodama, a u stvari bili su uvijek šovinisti, pljačkaši, krvnici. Naše je iskustvo i nada: Svaka sila za vremena.

Josip Buturac

Nadbiskup Alojzije Stepinac i hrvatska družba "Kćeri milosrđa"

Ovim recima htjeli bismo navesti nekoliko podataka više o počecima Družbe "Kćeri milosrđa" u Zagrebu i zagrebačkoj nadbiskupiji, to više što su ti počeci vezani s jedne strane uz ime nadbiskupa Antuna Bauera i Alojzija Stepinca, s druge pak uz ime Č. M. Marije od Propetog Isusa rođ. Petković, utemeljiteljice Družbe "Kćeri milosrđa".

"Kćeri milosrđa" i njihova utemeljiteljica došle su u Zagreb god. 1931. Srdačno ih je primio i velikodušno potpomagao tadašnji nadbiskup msgr. A. Bauer. Prvo njihovo prebivalište bilo je u tada siromašnom predgrađu zvanu Prekrižje, a malo zatim, uz Nadbiskupovu pomoć, dođoše u srce grada, najprije u Vlašku, a onda u Martićevu ulicu, kao "podstanarke" nadbiskupske palače. U proljeće 1938. bila je otvorena njihova treća kuća, u Šestinama, koja je u stvari zamijenila onu prvotnu u Prekrižju.

Koliko nam je poznato, prvi se osobni susret mons. Stepinca, imenovana nadbiskupom-koadjutorom 1934. godine, s tim sestrama zbio tijekom god. 1935. Vjerujemo da je on ubrzo od svoga prethodnika saznao što "Kćeri milosrđa" znače u njihovoj nadbiskupiji. I sam nadbiskup Bauer ostao je veoma djelotvorno vezan uz mladu Družbu sve do 1937, tj. sve do svoje smrti. Msgr. Stepinac postao je nadbiskupom zagrebačkim u prosincu 1937, a 8. svibnja 1938, na svoj četrdeseti rođendan, nalazi se u Šestinama, gdje blagoslivlje i otvara novu kuću sestara "Kćeri milosrđa", znakovito odmah nazvanu "Nazaret". Bilo je to veliko slavlje za sestre, za njihovu dječicu (napose za prvopričesnike), i za samoga Nadbiskupa. Njemu u čast sestre su spremile i prigodnu akademiju pod temom "Moć majčine molitve": tj. majka Barbara moli za svećenički poziv svoga sina. Uz Nadbiskupa bili su nazočni Č. Majka Marija, utemeljiteljica, tajnik Franjo Šeper, dugogodišnji šestinski župnik dr. Ivan Dukić, te mnoštvo puka. Sve ove pojedinosti doznajemo iz "kronike" sestarske kuće, koja nam i inače svjedoči kako je nadbiskup Stepinac rado posjećivao onaj kutić svoje nadbiskupije.

Sluga Božji s djecom sirotišta Sestara Karmelićanki Božanskog Srca Isusova , u Hrv. Leskovcu, 2.VIII.1941. prigodom 50. obljetnice osnutka Družbe.

Utemeljiteljica Družbe "Kćeri milosrđa" potom je češće, zbog raznih razloga, iz tadašnjih udaljenih Šestina posjećivala Zagreb. God. 1939. povjerila je Nadbiskupu zagrebačkom svoju nakanu o pohodu svojih prvih "misionarki" u Argentinu, što je on dobro razumio i potvrdio. Još prije putovanja preko oceana Marija je htjela sudjelovati na velikom hodočašću hrvatskih katolika u Rim, što su ga predvodili naši biskupi na čelu s nadbiskupom Stepincem. Htjela je iskoristiti tu prigodu da u Rimu pospješi odobrenje Družbe i njezinih ustanova, pri čemu joj je opet nadbiskup Stepinac pomogao svojom uglednom riječi. Od tada nije prošlo ni pet godina, i "Kćeri milosrđa" dobile su tzv. "decretum laudis - pohvalnu odluku" od strane Svete stolice (1944).

Kroz slijedeća desetljeća, između 1940. i 1966, zbili su se mnogi i veliki događaji, bilo u životu nadbiskupa Stepinca bilo u povijesti Družbe "Kćeri milosrđa", uključujući i blaženu smrt naših protagonista: Nadbiskup je umro 1960, a Marija Petković u Rimu 1966. Danas i on i ona uživaju velik glas svetosti. A dok je kardinal Stepinac proživljavao zadnji dio svoga zemaljskog vijeka kao zatočenik u rodnom Krašiću, izmijenio je s "Kćerima milosrđa" više pisama. Jedno od tih donosimo ovdje u prijepisu iz izvornika (fotokopije): čini nam se osobito značajnim, jer ga je Nadbiskup uputio sestrama u Šestine prigodom 25-godišnjice njihova dolaska u Nadbiskupiju zagrebačku:

(mjesto grba)Krašić, 13. X. 1956.

Pismo kardinala Stepinca "Kćerima milosrđa"

Drage časne sestre!

Primio sam vaše cijenjeno pismo kojim mi saopćujete da slavite 25. godišnji jubilej dolaska vaše Družbe u zagrebačku nadbiskupiju. I četvrt vijeka puno je u tom kratkom ljudskom životu, kad veli Sveto Pismo: "Svako je tijelo travka".

I ja se radujem zajedno s vama, iako sam tijelom odsutan. Za budućnost vam pak ne želim ništa drugo, nego da dišete duhom Nazareta, koje ime nosi i vaša kuća u Šestinama. Tada će sve biti dobro. I Crkva naime ne želi si ništa drugo na blagdan Svete Obitelji nego ono, što izražava u misnoj molitvi toga dana: "Gospodine Isuse Kriste, Ti si bio Mariji i Josipu podložan i posvetio si kućni život neizrecivim krepostima; daj da se uz pomoć obiju poučimo uzorom Tvoje Svete Obitelji i s Njom postignemo vječnu zajednicu".

Ako u vašoj zajednici bude vladala onako duboka poniznost, kao u Svetoj Obitelji; onakvo pouzdanje i ljubav prema Bogu i bližnjemu; onakvo vjerno obdržavanje svetih pravila, kao što je tamo obdržavanje zakona Božjega; onakva strpljivost u svim kušnjama života; onako skrušena i topla molitva Bogu svaki dan, onda će vaša draga Družba cvasti i rasti svaki dan Bogu na slavu i svetoj Crkvi na korist, dok ne postigne punine, predviđene u nedokučivoj providnosti Božjoj.

Ništa zato što ste danas stisnute i pritisnute bezbožnim progonstvom. Već je poganski rimski car Marko Aurelije upoznao veliku istinu, kad je rekao: "Može netko biti posve Božji čovjek, a ipak ostati nepoznat na svijetu". Bog naime sudi samo po jednom: po nakani srca. Gdje je srce puno Boga, sve je dobro, makar se prema vani ništa ne zapažalo. Nastavite dakle radom u tom duhu, pa će se i za sve vas moći jednom ponoviti ona stara riječ: "Magna vixit, nihil dixit". Ništa doduše nije rekao ovaj ili onaj, ali se životom pokazao kao velik čovjek. Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu svima

Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački

(Dodano na lijevom rubu, vlastoručno: **Srdačan pozdrav preč. g. župniku!**)

O. Atanazije J. Matanić - ofm.

Početak i tijek Kauze kanonizacije Sluge Božjega Alojzija kardinala Stepinca

Na završetku Biskupijskog dijela Kauze kanonizacije Sluge Božjega, mons. Antonio Casieri, delegirani sudac, iznio je početak, rezultate i tijek Kauze. Evo najznačajnijih zbivanja:

"Nakon što je završena 'posljednja sjednica' procesa kanonizacije o životu, vršenju kreposti i mučeništvu Sluge Božjega Alojzija kard. Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog, predstavljam u tri kopije (izvornik i dvije ovjerovljene kopije) spise toga procesa. Neka mi bude dopušteno prikazati, ukratko, tijek procesa.

Alojzije Stepinac rođen je 8. svibnja 1898. u Brezariću, župa Krašić, nadbiskupija zagrebačka. Zaređen je za svećenika 26. listopada 1930., imenovan nadbiskupom koadjutorom zagrebačkim 29. svibnja 1934. Naslijedio je nadbiskupa Antuna Bauera 7. prosinca 1937.

Suđen je i osuđen 'in odium fidei' (iz mržnje prema vjeri) 1946. godine. Pet godina bijaše u zatvoru u Lepoglavi, a onda je 1951. godine premješten u kućni pritvor u Krašić. Papa Pio XII. imenovao ga je kardinalom u Konzistoriju 12. siječnja 1953. Kardinal Alojzije Stepinac je 10. veljače 1960. pobožno prešao iz ovozemaljskoga života, oplakivan od svega katoličkog svijeta.

14. studenoga 1969. Ordinarij zagrebačke nadbiskupije zatražio je od Kongregacije za kauze svetaca mišljenje o prikladnosti otvaranja procesa kanonizacije junačnog Nadbiskupa.

Kongregacija je nakon konzultacije s Državnim tajništvom, vodeći računa o aktualnim povijesno-političkim prilikama, odobrila 4. prosinca 1980. da se može otvoriti u Rimu takav proces, određujući da se on održava pred posebnim sudištem, koje će sačinjavati jedan sudac i stalni bilježnik, izostavljajući promicatelja vjere, tražeći da se sačuva potpuna tajnost o procesu. Dana 24. veljače 1981. imenovan je postulator u osobi franjevca o. Antonija Cairolija. Potom su imenovani kao jedini članovi sudišta mons. Pietro Santini, delegirani sudac, i mons. Antonio Casieri, kao aktualni bilježnik.

Nakon prvih sjednica, koje su održane u Kongregaciji za kauze svetaca (od 9. listopada 1981. do 24. listopada 1984), pokazalo se potrebnim da se slijedeće sjednice sudišta održe u Jugoslaviji. Radi toga je Kongregacija za kauze svetaca, 11. listopada 1984., imenovala mons. Antonija Casierija delegiranim sucem, davši mu mogućnost da se u Jugoslaviji može poslužiti, za tu zgodu, bilježnikom tumačem.

Mons. A. Casieri izvješćuje o tijeku Kauze, u crkvi Sv. Jeronima, u Rimu, 16. lipnja 1993.

Takve sjednice otpočete su u Zagrebu 12. listopada 1984. Kao bilježnik tumač imenovan je franjevac o. Kornelije Šojat.

Naišavši u Jugoslaviji na poteškoće s policijom, i budući da je umro postulator o. Antonio Cairoli, privremeno je obustavljen tijek Kauze. Nakon što je 4. listopada 1991. imenovan novi postulator u osobi dr. Jurja Batelje, proces je nastavio svoj tijek u Hrvatskoj i Sloveniji. Posljednja sjednica ispitivanja svjedoka održana je u Zagrebu 17. veljače 1993.

Od 9. listopada 1991. do posljednje sjednice 16. lipnja 1993. održano je 96 sudskih sjednica.

U tijeku procesa prikupljena su:

a. svjedočanstva svjedoka (8 svezaka, str. 1-1829);

b. neobjavljeni dokumenti iz različitih arhiva;

c. objavljeni spisi Sluge Božjega i napisi o njemu.

(Ovdje se izostavlja popis održanih sjednica i ispitanih svjedoka.)

U tijeku procesa saslušana su četiri kardinala, četiri nadbiskupa i biskupa, 7 redovnika, 14 redovnica, 20 vjernika laika, dvoje nekatolika i 6 svjedoka po službenoj dužnosti. Svi svjedoci, osim jednoga, osobno su poznavali Slugu Božjega. Svi su dali zakletvu da će govoriti istinu i nakon dana svjedočanstva su nadodali zakletvu da su govorili istinu.

Izjave svih svjedoka su vjerodostojne i u onim pojedinostima i izričajima što proistječu iz različitosti vjere i kulture.

Za vrijeme prvih sudskih sjednica u Zagrebu vidljivo je da su pojedini svjedoci osjećali strah, bojeći se naknadnih represalija od strane komunističkog režima.

Bolje raspoloženje i veća otvorenost nepobitno se očitovala nakon pada komunističkog režima.

Uzoriti gospodin Franjo kard. Kuharić, nadbiskup zagrebački, imenovao je povijesnu komisiju sastavljenu od četiri člana i komisiju sastavljenu od dvadeset i četiri teološka stručnjaka, koji su bili uključeni u traženje i proučavanje spisa i dokumenata Sluge Božjega, te su o svojem radu donijeli, svaki zasebno, rezultate o nađenim, njima povjerenim i proučenim spisima.

Povjesničari i teolozi su položili zakletvu o čuvanju tajne glede rezultata istraživanja, te o zadatku koji im je povjeren i koji su savjesno izvršili.

(Izostavlja se popis članova povijesne i teološke komisije, te popis dokumenata i priložene bibliografije o Sluzi Božjemu.)

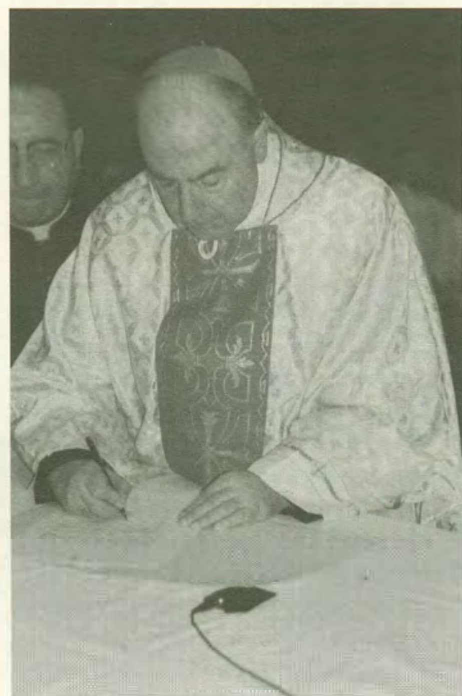
Budući da je proces o Sluzi Božjemu Alojziju Stepincu započet s naznakom 'o životu i vrlinama', naslovu sam Kauze, jer sam otkrio naznake o mučeništvu Sluge Božjega, pridodao oznaku 'i o mučeništvu'. O tome će Uzoriti Pročelnik i nadležna crkvena vlast donijeti konačni sud."

Prepoznavanje smrtnih ostataka Sluge Božjega

Kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački, pokretač kauze kanonizacije kardinala Alojzija Stepinca, potpisuje svoje svjedočanstvo na javnoj sjednici u zagrebačkoj katedrali 17. veljače 1993. u sudskom postupku, u kojem je bio posljednji svjedok.

P. Kornelije Šojat, OFM, bilježnik, potpisuje spise posljednje sjednice u sudskom postupku Kauze kanonizacije kardinala A. Stepinca.

Pročelnik Kongregacije kardinal Angelo Felici potpisuje završne spise Biskupijskog dijela kanonizacije Sluge Božjega Alojzija Stepinca.

Bog objavljuje stranice života Sluge Božjega

(Franjo kardinal Kuharić)

Nakon psalama Jutarnje i biblijskog čitanja, kardinal Franjo Kuharić, održao je prigodni nagovor na riječi "Pogledaj Gospodine nevolju moju i parnicu moju brani", rekavši između ostalog i ovo:

"Providnost ima svoje linije povijesti i ništa se ne objavljuje najednom u potpunosti. Bog objavljuje stranicu po stranicu povijest svih zbivanja i svakog čovjeka. Tako nam objavljuje i stranice života Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Ponajprije nam predstavlja njegovu mladost, zatim njegov svećenički i biskupski lik, njegovo vjerno služenje i svjedočenje evanđelja, progon i zatočenje, da bi 10. veljače 1960. otkrio stranicu nade i stranicu svjetla.

I dok smo poslije rata protiv njega slušali teške optužbe, a bio je i osuđen kao ratni zločinac, istodobno je nebrojeno mnoštvo svećenika, bogoslova, redovnika, redovnica i Kristovih vjernika hrabro svjedočilo svoje uvjerenje o njegovoj nevinosti i neutemeljenoj osudi. Koliko su samo naši bogoslovi i sjemeništarci pretrpjeli u vojsci, ali su unatoč raznim pritiscima vjerno svjedočili o neporočnosti nadbiskupa Stepinca.

A onda se on pojavio mrtav u svojoj katedrali. Mnoštvo vjernika koji su se okupili na njegovom ukopu, posvjedočili su svoju vjeru u njegovu nevinost. Tako je i njegov pokop za nas svijetla stranica, što se osuđenika i zatočenika moglo položiti u grobnicu zagrebačkih biskupa i nadbiskupa.

Onda je Gospodin opet otvarao stranicu po stranicu njegova života: na njegov su se zagovor zbila tolika uslišanja, ispunila tolika nadanja, prispjelo toliko nebeske pomoći u vjerničke duše.

To su stranice svjetla. Za njega Bog svjedoči! On neka nam potvrdi i posljednju stranicu života Sluge Božjega kad bude potvrđen Božjim svjedokom, na oltaru, da nam bude uzor i zagovornik!

"Od Tvojih svjedočanstava ja ne odstupam!" (Ps 117). Neka Gospodin potvrdi tu ljubav. To će biti zadnja stranica, koju će sam Bog otvoriti u ovom životu patnji, ali i proslavi".

Kardinal Kuharić, uz asistenciju mons. Giulia Einaudia, apostolskog nuncija u Hrvatskoj i mons. Edwarda Nowaka, moli na grobu Sluge Božjega, nakon obrednih svečanosti polaganja zemnih ostataka Sluge Božjega u grob iza glavnog oltara zagrebačke katedrale, 23.VI.1993.

Kardinal Stepinac bijaše junak vjere

(Mons. Edward Nowak)

Mons. Edward Nowak, nadbiskup, tajnik Kongregacije za kauze Svetaca, govori unutar liturgijskog obreda, prije polaganja zemnih ostataka Sluge Božjega u njegov grob u Katedrali. Donosimo cjelovit tekst toga nagovora:

"Posebno sam uzbuđen nalazeći se u ovom svetom mjestu, zagrebačkoj katedrali, sudjelujući u prepoznavanju zemnih ostataka Sluge Božjega Alojzija Stepinca, Kardinala svete rimske Crkve i zagrebačkog nadbiskupa. On je umro 1960. godine ne mogavši se živ vratiti na svoje biskupsko sjedište.

Ovdje sam nazočan u svojstvu Tajnika Kongregacije za kauze svetaca, tj. one ustanove Sv. Stolice, koja ima svrhu proučavati život osoba koje su predložene za utvrđivanje njihovih vrlina ili mučeništva.

Imam i jedan poseban motiv, osobni. Potječem iz Poljske, tj. zemlje koja je podnijela, kao i Hrvatska, jaram totalitarizma. Mogao sam osobno iskusiti tu situaciju, premda ne na tako okrutan način, kao toliki drugi. Stoga se, ponavljam, s uzbuđenjem, i s velikim poštovanjem, približujem ovome časnom grobu.

Lik kardinala Stepinca ima veliko značenje ne samo za Crkvu u Hrvata, nego i za cijelu Crkvu. On bijaše junak vjere, spreman proliti vlastitu krv kako bi ostao vjeran Kristu, vjeran njegovu zamjeniku, nasljedniku Sv. Petra. On se smješta u veliku povorku svjedoka, mučenika Kristovih koji su trpjeli dajući osobno svjedočanstvo za vjeru.

Zbog toga ga mi slavimo i častimo.

Mons. Nowak, tajnik Kongregacije za Kauze Svetaca, govori prigodom polaganja zemnih ostataka Sluge Božjega u grobnicu zagrebačke prvostolnice, 23.VI.1993.

Mogu Vam reći kako je Sv. Otac Ivan Pavao II, kad sam s njime razgovarao, iskazao veliko udivljenje za Slugu Božjega. On je za Slugu Božjega rekao, da je jedan od najvećih svjedoka vjere u našem dvadesetom stoljeću. A on, Sveti Otac, na osobit način poštuje svjedoke vjere.

Njihovo se svjedočanstvo ne smije zaboraviti.

Doista se među osobama predloženima za čast oltara nalazi nepregledan niz mučenika. Značajne su ove brojke:

U petnaest godina svoga pontifikata, Ivan Pavao II. predsjedao je na 78 svečanosti beatifikacija, za vrijeme kojih je slavom oltara ovjenčao 582 blaženika, od kojih su 440 mučenika, a samo 135 priznavalaca vjere. A za vrijeme 28 svečanosti kanonizacije, ubrojio je među svece 266 blaženika, od kojih 240 mučenika i samo 26 priznavalaca. Ustvrdimo dakle: Crkva govori krvlju svetih mučenika. I razmislimo: naše se stoljeće, tako kulturno i civilizirano, predstavlja kao stoljeće krvi i progonstava.

Hrvatska može ubrzo častiti na oltarima svoga velikog sina. S tim osjećajima poštovanja i nade, želim dobar nastavak započetih kanonskih radnji na ovome i te kako odgovornom poslu."

Kongregacija za postupke proglašenja svetaca odobrila je Kauzu kanonizacije Sluge Božjega Alojzija Stepinca pod brojem: Prot.: 1762, usp. Index ac Status Causarum, III Supplementum, Città del Vaticano 1992., str. 25.

FAMA SANCTITATIS

Prije samog pokretanja postupka za proglašenje blaženim nekog Kristova vjernika mora biti ispunjen jedan od bitnih uvjeta: "fama sanctitatis - glas o svetosti". Bez tog svjedočanstva Crkve nijedan kandidat ne može biti uzdignut na čast oltara, pa napisao i sjajnih i nadasve pobožnih spisa. Budući da su se na grobu Sluge Božjega, prema svjedočanstvu samih njegovih progonitelja, "spontano okupljale mase vernika", koji su tamo molili i dobivali na njegov zagovor uslišanja na svoje molbe i potrebe, bio je to očit znak o njegovoj svetosti. Jedan od svjedoka o glasu svetosti Alojzija Stepinca je P. Tomislav-Šagi Bunić. Kao propovjednik u zagrebačkoj katedrali, on ju je na drugu nedjelju u veljači 1961. godine, dakle na nedjelju nakon prve obljetnice smrti Sluge Božjega, predstavio slušateljima ovim riječima:

"Ništa nije nestalnije od ljudskog mnijenja: teško onome koji svoje uzdanje stavi u naklonost, štovanje, oduševljenje ljudi! Jer ljudi se mijenjaju kao vjetar, ono što su jučer uzvisivali do neba, sutra proklinju i gaze.

Pa ipak: Bog upotrebljava i poslužuje se ljudskim mnijenjem da bi na svijetu afirmirao svoje veličine i da bi slabe ljude održao na okupu oko duhovnih i nadnaravnih vrednota.

U svako doba Bog podiže na svijetu velike muževe, svoje svece, da budu okupitelji i predvodnici onih koji su Božji. I oko tih Božjih velikana uokrug isprepleće se promjenljiva igra ljudskog mnijenja, dok se konačno ne dogodi da se oni u srca ljudi usidre tako čvrsto, da ih više nitko ne može iščupati: mnijenje ljudi sve više prelazi na njihovu stranu; naklonost, ljubav oduševljenje, čitav orkestar ljudskih plemenitih čuvstava bude uz njih vezan; svijet ih uzdigne kao prave duhovne veličine.

To se nikada ili gotovo nikada ne dogodi za njihova života. Dok su na svijetu, oni još nisu izvršili svoju misiju, još nisu potvrđeni i zapečaćeni na svom duhovnom putu: zato su njihovi prijatelji još nesigurni pred njihovom ličnošću, a protivnici oštriji i sigurniji da će ih srušiti. Ali kad pređu veliku granicu vremena i vječnosti, kad zaokruže i okrune svoje svjedočanstvo konačnom ustrajnošću u dobru, onda protivnici postaju sve nesigurniji, a prijatelji sve sigurniji, pa polako i oni koji su se činili protivnicima moraju skinuti šešir. Pravi velikan Božji, kad pređe među vremena, postaje općim velikanom naroda Božjega.

Glas svetosti! Fama sanctitatis! To je prvo što Crkva traži da bi nekoga mogla proglasiti blaženim i svetim, da bi se uopće mogao započeti postupak! Glas svetosti, to je svjedočanstvo ljudskoga mnijenja jednomu čovjeku, ali ako bi to bilo samo svjedočanstvo ljudskoga mnijenja, bilo bi premalo, i Crkva ne bi s time mogla početi ništa! Ali u jednom glasu ljudskoga mnijenja Crkva prepoznaje glas Božji: Bog je onaj koji je svojom milosnom snagom probudio u ljudima udivljenje i štovanje prema pravoj svojoj veličini koju je poslao u svijet. On okuplja nestalna ljudska srca u jedan divan himan Duhu, koji nam se otkrio u svetu čovjeku: slabasna i na zlo sklona ljudska srca sama po sebi ne bi se mogla tako nesebično i tako ustrajno oduševiti i ujediniti u štovanje i ljubav prema jednom čovjeku kad ne bi Bog bio tu!

Važno je da je velikan umro: dok je još živ i dok njegova tjelesna prisutnost još zrači i djeluje na ljude, može biti da se oni za nj oduševljuju iz kakvih materijalnih i vremenitih interesa; možda misle i vide u njemu izraz svoje vremenite volje i po njemu misle doći do ostvarenja svojih vremenitih ciljeva. Nađe se državnika, vojskovođa, koji uzbude veliko oduševljenje dok su živi. Nađe se i glumaca i umjetnika za kojima masa neko vrijeme hrli. Ali kad umru, to splasne, ako nije splasnulo već mnogo prije smrti. "Glas svetosti" sa smrću velikana istom počinje. I on ne jenjava, nego raste. Znak, da je tu Bog na djelu.

Kad se ljudi željni dobra i pravde počnu okupljati na grobu čovjeka, tražeći utjehe u svojim mračnim časovima, ojačanja u momentima kad ih uhvati čama i slabost, kad osjećaju povjerenje u nj i mole ga za pomoć, onda to više nije obično ljudsko: tu je milost Božja na djelu, koja je sakupila sve te nestalne volje ljudske sa svih strana i uputila ih prema tom jednom liku, koji im je dan da bude uzornikom, predvodnikom, tješiteljem, duhovnim žarištem!

Crkva Kristova ima osiguranje da je paklena vrata neće nadvladati, ona se zato kao cjelina ne može prevariti u pitanjima vjere i ćudoređa. Crkva, to su svi vjernici. Zato je u Crkvi uvijek od izvanredno velike važnosti ono što općenito vjernici osjećaju i misle: narod Božji, koji iskreno hoće biti Bogu odan, ne može se u bitnim stvarima prevariti. Dakako, aktivni nosilac neprevarljivosti jest crkveno učiteljstvo, ali Duh Božji djeluje u cijeloj Crkvi, pa zato crkveno učiteljstvo mnogo gleda na ono što misle, osjećaju, sude obični dobri vjernici.

Tako ćete razumjeti, braćo i sestre, zašto je u pitanju proglašenja sveca od tolike važnosti fama sanctitatis: to da on uživa glas sveca kod običnih vjernika, i da se mnogi njemu obraćaju za pomoć da se mnogi iskreni vjernici njime oduševljavaju. Crkva u tome vidi prvi i najglavniji dokaz, znak Božji, da je Bog ovoga muža digao u ovo vrijeme da bude uzorom drugima, jer je Bog već svrnuo pažnju i srca ljudi prema njemu. To još nije dosta: Crkva onda istražuje i druge faktore, ima i druge kriterije; no glas svetosti je ono prvo i temeljno.

Ali ako je glas svetosti svjedočanstvo duhovne veličine muža koga taj glas okružuje, on je također svjedočanstvo duhovne snage onih ljudi i onih vjernika, koji su sposobni da Božje poticaje u tom smjeru osjete i prihvate. Blago narodu, koji se može oduševiti za pravu duhovnu veličinu! Takav narod još u sebi nosi duhovnih energija, on još znade živjeti svoje kršćanstvo, takav narod još znade biti Božji narod!

(Izvornik u Arhivu Postulature; propovijed objelodanjena u knjizi "Kršćanstvo ne može biti umorno", Zagreb 1962).

Sluga Božji blagoslivlje temeljni kamen Stalnog privredno-odgojnog Zavoda Hrvatskog Radiše (19.XI.1939).

Martirij kardinala

"Zbog tolikih kleveta, laži i mržnje kojima je bio progonjen i suđen, nadbiskup Stepinac proživljavao je mučeništvo srca! Bio je to Getsemani! Gotovo kroz pola stoljeća u školama, u vojsci, u javnim sredstvima priopćavanja (mass media) uz prezime Stepinac najčešće bi se dodavala apozicija 'zločinac'. Pripisivali su mu zločine protiv 'naroda' i čovjeka.

Ali i u tom martiriju duše i srca Sluga je Božji ostajao čvrst, vedar, ustrajan, nepokolebiv. Njegovo je geslo bilo njegovo trajno nadahnuće u svim nevoljama. 'In te, Domine, speravi!' Stoga je i nama ulijevao pouzdanje i nadu! Susret s njime bila je duhovna obnova! Prosuđivao je povijest, tumačio događaje, ocjenjivao sadašnjost i prognozirao budućnost govorom Svetoga Pisma. Ono mu je bila svakodnevna hrana vjere, nade i ljubavi! Za tako bogato i žrtvom ispunjeno svjedočanstvo vjernosti i svetosti, Crkva u Hrvata i hrvatski narod mu uzvraćaju svjedočanstvom poštovanja i pobožnosti. Njegov grob u zagrebačkoj katedrali cilj je mnogih štovalaca, a katedrala je postala, možemo kazati, ispovjedaonica Hrvatske. Njegov je grob učinio katedralu privlačnom i toplom, duhovnim središtem!" (Iz homilije kard. Franje Kuharića, u Misi prigodom završetka Biskupijskog dijela Procesa S.B. Alojzija Stepinca, u crkvi Sv. Jeronima, Rim, 16. lipnja 1993).

Grob Sluge Božjega uvijek posjećivan, cvijećem urešen i plamenom svijeća osvijetljen podsjeća na vječni, besmrtni život.

Sluga Božji kardinal Stepinac i hrvatski iseljenici

Krajem 1946. osniva dr. Stjepan Kukolja u Münchenu u Njemačkoj "Hrvatsko katoličko akademsko drustvo 'Stepinac'", kojemu je i sam više godina bio predsjednik. Godine 1947, prigodom 50. rođendana nadbiskupa Stepinca, poduzelo je to društvo svjetsku akciju za utamničenog Nadbiskupa. Ono je na šest različitih jezika mnogim biskupima Crkve i mnogim državnim poglavarima uputilo pisma o nadbiskupu Stepincu. Otpremljeno je oko 3.000 pisama na sve strane svijeta. Svetom Ocu Papi Piu XII. pisano je posebno pismo na latinskom jeziku. Odjek na tu akciju za mučenika, nadbiskupa Stepinca, kao i za hrvatski narod, bio je jedinstven. Ne samo Crkva, nego i kulturni svijet zgrozio se nad osudom komunističkog suda. Brojni odgovori sa sviju strana osuđivali su postupak komunista, divili se hrabrom držanju nadbiskupa Stepinca, te su žalili utamničenje hrvatskog naroda u komunističkom režimu. Među istaknutim odgovorima evropskih pisaca bio je i odgovor glasovitog francuskog nobelovca Paula Claudela i njemačke književnice Ide Görres.

Akademsko društvo "Stepinac" u Münchenu raširilo je među hrvatskim iseljenicima i izbjeglicama i prvu dopisnicu na kojoj je stajao zemljovid Hrvatske s citatima Paula Claudela i Ide Görres. Ono je širilo i prvu dopisnicu na kojoj je stajala fotografija nadbiskupa Stepinca s njegova suđenja 11. listopada 1946.

Uslišanja - Zahvalnice - Preporuke

"Zahvaljujem Velikom svećeniku kardinalu Alojziju Stepincu na milosti za sređenje braka", Subotica, rujna 1961.

"Toplo zahvaljujem Dr. Kardinalu Alojziju Stepincu na ozdravljenju djeteta od padavice i na povratku muža", (1964) Anica Dž.

"Mnogo nade polažem na dragoga Kardinala, i se Mu preporučujem za vse moje nakane i potrebe u borbi toga života, a naročito pa za srečnu zadnju uru ob času smrti, da mi pomogne još savršeno se pokajati i primiti opuščenje ter primiti sveto Rešenje Telo, i da mi dade vse tiste pripomočke ki jih trebam da dobim večno zveličanje i da se rešim večnog pogubljenja", B. Francelj, Ljubljana

"Dragi naš Kardinale, ponizni i uzoriti sine hrvatskog naroda, Ti si za života znanje usavršavao u Kristovoj ljubavi i zato bio omiljen Bogu i ljudima. To nam svjedoči i Tvoj prekogrobni život, gdje si nastavio svoju misiju, koju si tim putem od Boga zaslužio. Zato hvala Gospodinu, koji Te nagrađuje da nama iz ove doline suza molbe uslišavaš kada k tebi vapijemo, zahvaljujemo i preporučujemo sve naše potrebe duhovne i tjelesne, kao i sve one koji Tvoj zagovor prose. Privuci nas svojom moći k Bogu. Da te nasljedujemo u ljubavi i odricanju sebe, sve na čast i slavu, a u korist vječnog spasenja.

Hvala Kardinale za uslišane vapaje u našoj potrebi i nevolji i hvaljen nek je Bog, koji Te ovim putem proslavljuje", V.Z.

"Hvala dragom Isusu na primljenoj milosti koju sam zadobila po zagovoru pokojnoga kardinala Dr. Alojzija Stepinca. I u buduće preporučam svu svoju djecu u njegov moćni zagovor". Zahvalna Antonija Galunić.

"Hvala uzoritom kardinalu Alojziju Stepincu sto mi je isprosio milost od dragog Boga, da sam uspio položiti maturu, zatim mnoge teške ispite na fakultetu. Zahvaljuje Ti i ubuduće Te moli Tvoj vjerni štovatelj", Jadranko Hijasan.

"Zahvaljujem kardinalu Stepincu što je njegovim zagovorom ozdravila moja sestra i što je uslišao moje molbe, da su se sredile moje životne prilike i poteškoće", D.B.

"Dragi naš Kardinale! Molimo Ti se da Tvojim posredništvom Svemogući oslobodi hrvatski narod kroz ljubav", N. N.

"Kardinale! Duboko molim i Tvoju pomoć pred Bogom, pomozi mojoj najmlađoj sestri Katici", A.

"Kardinale! Oprosti, sad je momenat da mi uzvratiš za neispunjen zavjet. Ali baš sad je momenat da me zagovaraš pred Bogom i da mi Ti isprosiš milosrđe. Vjerujem u Boga i da si Ti moćan kod njega, vjerujem da Tvoja molitva pomaže. Oprosti, odsad ću biti pravednija prema drugima i prema sebi", D. N.

"I još nešto, što molim bez riječi uvijek na Tvom grobu: čuvaj i moli za svoj narod i za ovu zemlju. To je Tvoja zemlja i znam da razumijes svako hrvatsko srce.

Kardinale! Hvala ti na pomoći. Budi i dalje s nama i ne ostavi nas same!", Jelena i Daniela iz Švicarske

"Zahvaljujem dragom Bogu po zagovoru Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca na uslišanoj molbi za propalu studenticu", baka Draga P., Karlovac

"Želim reći da je nevjerojatna snaga, vjera, sve ono što se dešava u mojoj obitelji i s djecom, konkretno starijom kćeri, uz sve ove nedaće života i probleme kojih uistinu ima i koji su materijalni, ali pomoć u obraćenju srca, to može dati samo Bog.

Često se pitam i odgovaram istovremeno i zahvaljujemo svi zajedno Bogu i kardinalu Alojziju Stepincu na svemu, da sve to i uz probleme na koje nailazimo uspijemo preživjeti i taj teret iznijeti do kraja kao dio svoga križa", Marija R., Zagreb

"Isus Krist reče da je žetva velika, a radnika je malo. Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu! Zato Te molim Kardinale Stepinče, neka i mene Gospodar žetve uzme za svoga žeteoca! Pomozi mi u školi!" G. J. (Molim Vas ovu moju molbu stavite na grob kardinala Stepinca i neka tamo bude slijedečih deset godina.)

"Zahvaljujem nebeskom zaštitniku, nadbiskupu Alojziju kard. Stepincu, za čudesne milosti", Tomislav.

"Alojzije! Hvala Ti!", W. Burghausen, Švicarska

"Alojzije, Hvala na primljenim milostima", obitelj Josipa Ivšić

"Hvala kardinalu Stepincu na potpunom ozdravljenju nakon teške prometne nesreće", Zagreb 1970-1978., Nada Vitković.

"Hvala na ozdravljenju", Roman.

"Sijaču Božje dobrote za isprošene milosti zahvaljuju Sestre Služavke Maloga Isusa".

U obrani židovskog naroda

Slobodni izbori u Hrvatskoj 1991. godine omogućili su objektivno pisanje i predstavljanje Sluge Božjega. Kad je nakon Drugoga svjetskog rata na vlast u Jugoslaviji dosao režim inspiriran i djelatan po ideologiji i metodama marksizma i boljševizma, sovjetskog uzorka, putem kojih su se profilirali najrazličitiji protuhrvatski i protukatolički stavovi, bilo je onemogućeno objektivno iznošenje činjenica o ratnim zbivanjima i poratnom progonu Katoličke crkve. Ta šutnja nametnuta Crkvi imala je za cilj obeshrabriti je, poniziti je i javnosti je predstavljati kao sustavnog neprijatelja narodnih interesa. Embargo na istinu o zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu vrijedio je sve do pada toga režima.

U tom polustoljetnom razdoblju brojni su se izvjestitelji i pisari takmičili koji će više i bezobzirnije okaljati u domaćoj i svjetskoj javnosti lik ovoga hrabrog biskupa i iskrenog hrvatskog rodoljuba. Zbog takva tendencioznog pisanja istina se nije mogla probiti do svijesti i savjesti ljudi. Mnogi su bili obmanuti, zavedeni i, tako formirani, nastavili su širiti podvaljene im netočnosti. Nije pri tom isključena ni sablasna i sablažnjiva propaganda, koja je Crkvu u Hrvata i hrvatski narod nastojala diskreditirati i popljuvati. Začudo se i u najnovije vrijeme takvi nekorektni natpisi pojavljuju u javnosti.

Radi donošenja objektivnog suda o nekim događajima koji su se zbili u Drugom svjetskom ratu, u nastavcima ćemo donositi pojedine dokumente, koji će svim čitateljima i svim tražiteljima istine omogućiti istinito prikazivanje i tumačenje osobe Sluge Božjega. Tako ćemo iz broja u broj upoznavati desetke, stotine i tisuće osoba različitih narodnosti, vjeroispovijesti i svjetonazora, koji svoj životni iskoračaj iz bunkera smrti ili sablasti tamnice duguju zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu.

Dokumenti br. 1

Kad su novine 22. svibnja 1941. donijele odredbu da svi židovi, bez obzira na starost i spol, te na vjeru kojoj pripadaju, moraju nositi židovski znak, Sluga Božji je odmah uputio pismo u kojem traži ukidanje takve odredbe:

Nadbiskupski Duhovni Stol u Zagrebu
Br. 117 Zagreb, 22. svibnja 1941.

Gospodin
Dr. Andrija Artuković
Ministar unutarnjih poslova
Z a g r e b

"(...) Da se pripadnicima drugih narodnosti ili drugih rasa oduzme svaka mogućnost egzistencije i da se na njih udari žig sramote, to je već pitanje čovječnosti i pitanje morala. A moralni zakoni vrijede ne samo za život pojedinaca nego i za državnu upravu. Današnje društveno uređenje i opći moralni pojmovi koji vladaju ne udaraju žig sramote ni na robijaše koji su pušteni iz tamnice na koju su bili suđeni radi ubojstva, jer se želi da i takovi opet budu korisni članovi ljudske zajednice. Nisu obilježeni vidljivim znakom ni konkubinarci, ni poznati preljubnici, pa ni same javne bludnice. Pa kad se to ne čini s onima koji su svojom ličnom krivnjom zavrijedili da ljudsko društvo od njih zazire, zašto da se to čini s onima koji su bez svoje krivnje članovi druge rase?

Tu bi trebalo ipak voditi računa da će se, osobito kod omladine koja je još u godinama razvoja i koja je tim mjerama pogođena, u velikoj mjeri razvijati i instinkt osvete i t.zv. 'Minderwertigkeitskomplex', a te će stvari porazno djelovati na njihovu duševnu formaciju. Imamo li pravo na takav atentat na čovjekovu ličnost?

U vezi s izloženim molim Vas, Gospodine Ministre, da izdate shodne naloge da se židovski i ostali slični zakoni (mjere protiv Srba i dr.) provode tako, da se u svakom čovjeku poštuje ličnost i čovječje dostojanstvo. (...) Neka se krivci i izrabljivači naroda privedu zasluženoj kazni. Tome se nitko pametan neće protiviti. Ali neka ne bude neodgovorna masa sudac i izvršitelj kazne.

Posebice Vas molim, Gospodine Ministre, da imate obzira prema pokrštenim članovima židovske rase. (...) Kako će oni moći sada vršiti svoje vjerske dužnosti? Zar će sa žutom trakom oko ruke dolaziti na sv. misu i pristupiti sv. Pričesti? U ovom ću slučaju ja sam biti prisiljen da židove katoličke vjere upozorim da ne nose te znakove, da ne bude smetnje i senzacije u crkvi. (...).

Dr. Alojzije Stepinac, Nadbiskup
Predsjednik biskupskih konferencija

Dokumenti br. 2

Gospođa Terezija Pollak r. Dijaković, iz Osijeka, nakon što je dobila potvrdu i preporuku mjesnog župnika, brzojavno je na Slugu Božjega proslijedila molbu sljedećeg sadržaja:

Njegovoj Preuzvišenosti
Gospodinu Dru Alojziju Stepincu
Hrvatskom Metropoliti i Nadbiskupu
u Z a g r e b u

Podpisane žene rkt. vjere čiji su muževi židovi po rasi, ali rkt. vjere slobodne smo podastrieti Vašoj Preuzvišenosti primjerak molbe, koju smo podnijeli Njegovoj Preuzvišenosti Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske i Visokom Predsjedništvu Hrvatskog Državnog

Sabora u Zagrebu - sa usrdnom zamolbom da bi Preuzvišenost Vaša istu na najvišem mjestu dobrohodno na uvaženje preporučili.

Poznavajući Vašu Preuzvišenost, kao crkvenog Dostojanstvenika, koji se vazda zauzeo za pravednu stvar pouzdano se nadamo, da ćete i ovom zgodom uočiv naše teško stanje - izaći nama nesretnicima u susret.

Ostajemo uvijek zahvalni.

U Osijeku, dne 14. svibnja 1942.

1. Milka Rausnitz r. Veselinović
2. Vuka Hečko r. Kovjanić
3. Ana Kohn r. Mum
4. Slava Ungar r. Galović
5. Mica Svarc r. Mić
6. Olga Misner r. Sremčević
7. Slavica Salamon r. Glas
8. Marija Glesinger r. Kapaunig
9. Eva Zelinder r. Soukop
10. Mira Poljak r. Schmidt
11. Stefica Eisenstädter r. Maraccki
12. Thilde Lang r. Hugo
13. Marija Friedmann r. Acham
14. Marija Ehrenfreund r. Bayer
15. Spitzer Erna r. Hentz
16. Jelisaveta Lichtenthal r. Fath
17. Marija Lichtenthal r. Ift
18. Julka Rechnitzer r. Venos
19. Marija Lederer r.Šager
20. Stefica Löwy r. Paradeiser
21. Katarina Klein r. Goll
22. Stefica Sabo r. Halter
23. Ela Beutel r. Treml
24. Herma Hermann r. Endlicher I
25. Josipa Görög r. Pernar
26. Teresija Kohn r.Lukačević
27. Marija Kon r. Valter
28. Emilija Zimmermann r.Sitar
29. Anna Ungar r. Schweizer
30. Viktoria Glück r. Zappe
31. Leopoldina Scheiber eHartl
32. Antonija Schlesinger r. Miklenić
33. Anica Spingarn r.Nefedova
34. Julijana Bauer r. Dotlić
35. Marija Schiffer e. De Gregori
36. Marija Uhlman r. Šalk
37. Ljubica Perles r Decker
38. Anita Goldstein r. Stivi
39. Zorislava Reich r. Magjer
40. Anica Weiss r. Perović
41. Franciska Leitner r. Petelin
42. Mira Boskovic Sandulčić
43. Katica Slezinger r. Henč
44. Anica Grinberger r.Petelin
45. Stasa Herman r. Strelac
46. Ana Dirnbach r. Pleterski
47. Zora Kraus r. Miketar
48. Tereza Pollak r. Dijaković

Istinitost gornjih navoda potvrđuje i preporuča molbu:

Rim. kat. župski ured
U Osijeku II, dne 18. svibnja 1942.
Šeper, v.r.
župnik

Nakon što je Sluga Božji intervenirao u korist navedenih supruga i pošto mu je obećano da će se izići u susret njegovoj molbi i preporuci, Vlč. Stjepan Lacković, tajnik, o tome je 21.VIII.1942. izvijestio župne urede u Osijeku, kako bi obavijestili predstavnice potpisanih obitelji.

Dokumenti br. 3

Djevojka Inga Kraljević, 17-godišnja djevojka, učenica III. razreda trgovačke škole u Sarajevu, odvedena je sa šesnaest drugih djevojaka u zatvor u Staru Gradišku, navodno radi komunizma. Sluga Božji je 29. svibnja 1942. osobno napisao pismo Dr. Andriji Artukoviću, ministru unutarnjih poslova NDH u kojem je zaiskao da se točno istraži uzrok Ingina hapšenja, i ako nema nikakve krivnje da se što prije pusti kući, a ako se krivica nedvoumno utvrdi, da se smjesti u žensku kaznionu.

Sluga je Božji, unatoč tvrdnji o Inginoj umiješanosti u komunističku djelatnost, već 26. lipnja 1942. Dr. Artukoviću napisao drugo pismo, u kojem moli Ingino oslobađanje iz zatvora:

(Biskupski grb)
Gospodin
Dr. Andrija Artuković,
ministar unutrašnjih poslova
Z a g r e b

"Gospodine Ministre!

Molio sam Vas, da bude iz logora u Staroj Gradiški puštena učenica Inga Kraljević, koja navodno nije ništa kriva, već bi mogla biti žrtva denuncijacije. Kad sam bio pred par dana kod Vas, pitali ste me za nju, da li je puštena. Njezin siromašni otac je ovih dana bio ovdje i izjavio da nije puštena. Pripominjem i to, da je njezinom ocu, dok je bio u Zagrebu, stigao iz Sarajeva brzojav, da mu je žena radi žalosti u preranim trudovima (ona je noseća) otpremljena u bolnicu i da se odmah vrati kući.

Gospodine ministre, molim ponovno, da biste se zauzeli za ovo jadno dijete i utješili roditelje a osobito majku, čiji je život, koliko čujem, ozbiljno ugrožen.

Izvolite primiti izraz moga osobitog poštovanja

Zagreb, 26. lipnja 1942.
Dr. Alojzije Stepinac
Nadbiskup

ZA NJIMA KO ZA OCEM

Je l' obično pjesničko klicanje
Ili nadahnuto pravo proricanje?
Kad pobožni pjesnik, prepun svetoga žara,
On je pjevo napjev drugih čestitara,
Već je gledajući u budućnost sinju
Reko, ko da pjeva pjesmu bugarkinju:
"Krvavog će znoja prolit mnogu kap,
Udarit će ljuto pastirski ga štap!?"

Gledasmo s veseljem mladog nadbiskupa,
Gdje uz pjesmu svetu na svoj prijesto stupa,
Klicali smo: Evo, našeg miljenika,
Evo, Velikoga novog svećenika!
No dok natpastira svog smo pozdravljali,
Glas smo čuli komu nismo vjerovali:
"Bodljikama oštrim mitra će procvasti
Nadbiskupski prijesto u križ će izrasti".

Što je pjesnik reko sve se ispunilo,
Ništa tebi nije pošteđeno bilo:
Nadbiskupsku čast su na križ pribijali,
Oko glave vijenac trnja savijali,
Pa nek do kraja se ispuni i ovo,
Za što je molio Srce Isusovo:
"A bez straha stupat podaj od nas svakom
Za njim ko za ocem i tvojim junakom!"

o. Mijo Škvorc, DI (na proročansku pjesmu "Evo izabranik moj" od o. Milana Pavelića, DI, ispjevanu prigodom biskupske posvete Sluge Božjega.

"Kraljice mira, moli za nas!"

Ovaj je zaziv poslužio Sluzi Božjemu A. Stepincu za propovijed koju je održao na završetku svibanjskih pobožnosti 1942. godine u svetištu Gospe Lurdske u Zagrebu. Aktualnost njegovih misli i molitve neka budu poticaj miru u nametnutom ratnom vihoru koji od 1991. godine nemilice hara u mnogim krajevima Hrvatske:

"Da, kad čovjek gleda sve što se danas zbiva širom kugle zemaljske, onda bi mogao doći u napast, da postane malodušan i da stavi bolni upit Gospodinu na nebesima, kao i onaj starozavjetni pjesnik: 'Dokle češ biti, Gospodine, gluh na molbe sluge svojega? HraniŠ nas kruhom boli i pojiš suzama preko mjere!' (Ps 79, 5-6). Ali očuvaj nas Bože, drzovite pomisli da Tebi pripišemo i najmanju nepravdu prema nama (...).

Onda, kad se Boga bude priznalo onim što jest i dala mu dužna počast, onda, kad oholice ne budu smatrali da mogu činiti što ih je volja kao da nisu nikome odgovorni, već kad se budu lupali šakom u prsa i vapili: 'Bože, milostiv budi meni grješniku!' Onda, i samo onda, može se računati s pravim mirom u obiteljima, narodima, državama, mirom u čitavom svijetu (...).

Pravi odnos prema bližnjemu zahtijeva, da u njemu ne gledamo zvijer, nego čovjeka, dijete Božje, kao što smo i mi sami; braću, koju smo dužni ljubiti, jer svi zajedno moramo govoriti: 'Oče naš, koji jesi na nebesima' (Mt 6,9). Bilo bi neozbiljno govoriti o nekom novom poretku u svijetu, dolazio ma s koje strane, ako se u tom poretku ne bude poštivala ljudska osobnost, neumrla duša, koja ide iznad svih sistema, koja se ničim ne može izmijeniti, koja ima svoja neotuđiva prava, koja joj nijedna ljudska vlast ne može i ne smije ograničiti. I bilo bi krivo misliti, da bi možda katolička Crkva u obrani elementarnih prava ljudske ličnosti i slobode savjesti poznavala straha pred ikojom ljudskom silom... čitav svijet, rekao sam, vapi danas za mirom i željno očekuje čas, kad će se maslinova grančica mira pojaviti na obzorju ljudske zajednice, koja danas krvari iz stotinu rana.

Pravu maslinovu grančicu mira, uzročnika mira na zemlji, Isusa Krista, nosila je u svojim rukama Majka Božja, Blažena Djevica Marija...K toj Božjoj Majci dolazimo po savjetu Sv. Oca i mi svi na kraju mjeseca svibnja sklopljenim rukama i uzdignutim očima, s riječima na usnama: 'Kraljice mira, moli za nas!' (...).

I tko bi sumnjao u njezinu majčinsku zaštitu i pomoć, kad nas sama poziva na usta psalmista: 'Dođite, djeco, poslušajte me, naučit ću vas strahu Gospodnjem' (Ps 33,12). A koja je to nauka i kakvi su to savjeti, da dođemo do žuđenog mira u čovječanstvu? Vrlo jednostavni! 'Kloni se od zla i čini dobro, traži mir i idi za njim'" (Ps 33,15).

(U *odlomcima* prepisano iz ostavštine Sluge Božjega)

Sluga Božji predmoli posvetnu molitvu pred kipom Majke Božje Bistričke - Kraljice Hrvata, nakon krunjenja njezina kipa, u srpnju 1935, prigodom zavjetnog hodočašća grada Zagreba.

BLAGOSLOV NARODIMA PO NJIHOVOJ DJECI

Nad grobom jednoga misionara svećenika, ispod lika Bogorodice, uzidan je pod staklom vijenac od mirte, kako ga običavaju mladenke nositi pred oltar. Taj je vijenac nosio dotični misionar cijeli svoj život sa sobom u kovčegu i oporučno je naredio, da mu se uzida u grob i spomenik. U oporuci bile su ove riječi: "Ovo je svadbeni vijenac moje majke. Uvijek sam ga nosio sa sobom po svim zemljama, kuda sam išao, na svim putovanjima preko kopna i mora, kao spomen na onaj sveti čas, kad je moja majka pred oltarom prisegla ne samo vjernost, nego vjernost poštenju i časti. Ona je svoju zakletvu održala. Ona je imala snage, nakon što je rodila devetero djece, da i mene desetoga rodi. Iza Boga njoj zahvaljujem svoj život i svoje svećeničko zvanje. Da me nije htjela roditi, ne bi bio svećenik, ni misionar, niti mogao učiniti toliko dobra besmrtnim dušama koliko sam učinio". A njegova majka je bila žena siromašna pisara.

Jest! Svadbeni vijenac svake čestite majke brojne kršćanske obitelji uistinu je vrijedan, da se okuje suhim zlatom i sačuva kao njen najljepši spomenik. Jer tko iskazuje već usluge domovini i narodu svome od majke, koja je rodila i kršćanski odgojila brojnu djecu? Naglašujem, kršćanski odgojila! Jer nije usluga u tome, što je dala djecu, nego u tome, što je dala dobru djecu. Kršćanski odgojena djeca su blagoslov naroda.

Trebamo li možda dokazivati ovu tvrdnju? Uzalud bih je dokazivao bilo ženama bilo muževima, koji su svaki stid pogazili nogama i poznaju samo jednoga boga uživanja. "Jer mnogi žive, veli apostol, za koje sam vam već govorio, a sada i plačući kažem, kao neprijatelji križa Kristova. Njima je svršetak propast, njima je Bog trbuh, oni se hvale sramotom svojom, oni zemaljski misle." (Phil. 3,19). Ne govorim sada njima. Govorim vama, koji imate još ljubavi prema domovini, koja vas hrani i miluje. Govorim vama, koje ne vodi slijepa strast nego razum, kako dolikuje razumnom biću. Možete li vi i jedan čas posumnjati, da bez čestitoga kršćanskoga podmlatka ne može biti govora o boljoj budućnosti domovine i naroda.

Sv. Augustin u svom klasičnom djelu "O Božjoj državi" piše o Ciceronovom mišljenju o tadanjoj rimskoj državi. Navevši najprije riječi pjesnika rimskoga Emija:

Moribus antiquis res stat Romana virisque.

Rimsku državu drže stari običaji i valjani muževi, nadovezuje Cicero svoju opasku: "Niti bi mogli muževi, da takova poštenja nije bilo u državi, niti bi moglo poštenje, da takovi "muževi nisu bili na čelu osnovati i tako uzdržati toliku i tako daleko i široko rasprostranjenu državu. Dakle se prije nas i domovinsko poštenje služilo odličnim muževima, i odlični muževi su čuvali staro poštenje i uredbe pređa. Naše pak doba premda je primilo državu kao sjajnu sliku, ali kojoj ponestaje dražesti, ne samo da ju je zanemarilo obnoviti istim bojama, kojima je bila islikana, nego se nije postaralo ni zato, da sačuva barem njezimu formu i općenite obrise. Što naime preostaje od staroga poštenja, na kojem stoji rimska država, kad ga vidimo tako predana zaboravi, da ga ne samo ne štuju nego ga i ne poznaju. A što da kažem o muževima? I sami su dobri običaji propali zbog nestašice čestitih ljudi. Zbog naših dakle opačina, a ne slučajno, državu još imamo na jeziku, ali smoje zapravo već izgubili". Tako je eto, po svjedočanstvu sv. Augustina, jadikovao Cicero već davno prije dolaska Kristova nad unutrašnjom slabošću i trulošću rimske države. Da se je tako nešto čulo, nakon što je ojačalo kršćanstvo, bilo bi bez sumnje veli svetac, krivo kršćanstvo. Ali, veli sv. Augustin "neka vide njezini (rimske države) hvalitelji, kakova ona je bila već u doba tobožnjeg starog poštenja i valjanih muževa, da li je u njoj bilo istinsko poštenje, ili možda već ni tada nije bila živa po poštenjem nego samo naslikana bojama? Vera autem justitla non est nisi in ea re publica, culus conditor reclorque Cristus est! Nema pravoga poštenja nego u onoj državi čiji je osnivač i upravljač Krist!" (De Civ. De. L. II. c. 21).

Jedva vjerujem svojim očima, da je ovo napisano prije više od šesnaest stoljeća. Tako je vjerno fotografirao sv. Augustin i naše doba. I ne bi škodilo kad bi mnogi, kojima je povjerena sudbina naroda i domovine imali ove riječi napisane na stolu, ali još bolje zapisane u srcu, da prema njima udese svoj rad, ako ne će da narodna budućnost ostane priča. Kad naime ne bi vjerovali u preporućnu snagu evanđelja, ne bismo li i mi gledajući, kako stanovita organizacija kod nas nekažnjeno i na očigled vlasti vrši zločine pobačaja i kako su tamne sile sve stavile u pokret, da nam mladež otruju, ne bismo li, velim, i mi morali reći nešto slično kao i Cicero: Domovinu još imamo na jeziku, ali smo je zapravo već izgubili!

No, mi vjerujemo u preporodnu snagu evanđelja, jer vjerujemo u Krista. I mi vjerujemo, da nije daleko vrijeme kad će se brojna djeca smatrati blagoslovom s neba kao nekad kod starih Izraelaca, a pokvareni individui, koji mrskim djelima hoće da ometaju planove Stvoriteljeve, ustuknu pred pravdom koja zločine ne će ostavljati nekažnjene.

Planovi Stvoriteljevi! Kako su oni lijepi u pogledu obitelji. Sebe proslaviti u pojedince i narode usrećiti! Jer "stvori Bog čovjeka na sliku svoju na sliku Božju ga, muža i ženu stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče: Rastite i množite se i napunite zemlju i vladajte njome! (Gen. 1,27). "Velika je čast, primjećuje sv. Franjo Sales, velika je čast za vas ženidbeni drugovi, da vas Bog zove za suradnike, hoteći pom-

nožiti duše, što će ga hvaliti i slaviti u sve vijeke. Vi rađate tijelo, a Bog poput nebeskih kapljica rose stvara duše i ulijeva ih u tjelesa. (Filotea 3,38).

Ali kakogod rađanje djece ima služiti proslavi Boga, tako ima da služi i sreći naroda. Samo slijepac ne vidi, da brojna i dobra djeca znače dobre fizički i moralno zdrave buduće obitelji. A fizički moralno zdrave obitelji znače fizički i moralno zdrav narod, narod sposoban da odigra ulogu, koji mu je Stvoritelj namijenio u historiji svijeta sposoban da izdrži utakmicu naroda.

Živimo nažalost u doba, kad logika nema puno posla u svijetu. Ogledajte se samo malo oko sebe. Nas se narod ponosi svojim velikim ljudima. On se ponosi svojim knezovima Domagojem, Branimirom, Trpimirom i tolikim drugima. I s pravom se ponosi. No što su oni drugo nego izdanci kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi svojim kraljevima Tomislavom, Krešimirom, Zvonimirom i drugima I s pravom se ponosi. No što su oni drugo nego izdanci kršćankih obitelji. Naš se narod ponosi svojim junacima kao Zrinskima Frankopanima, Kružićima, Jurišićima, Jelačićima, i bezbrojem drugih. No što su oni drugo nego izdanci kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi svojim velikim pjesnicima, piscima, umjetnicima, kao Gundulićem, Marulićem, Klovićem i tolikim drugima. No što su oni drugo nego izdanci kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi svojim svetim ljudima kao Tavilićem, Kažotićem, Markom Križevčaninom, Gracijem, Hosanom i drugima. No zar nisu oni najljepši izdanak kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi mukotrpnim predstavnicima hrvatskih seljaka kao Matijom Gupcem i drugima. No što su oni nego izdanak kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi svojim učenjacima kao Boškovićem, Bulićem i tolikim drugima. No što su oni drugo nego izdanci kršćanskih obitelji? Naš se narod ponosi osvojim velikim ženama kao Katarinom Zrinskom, kraljicom Jelenom i tolikim drugima. No što su i one drugo nego izdanci kršćanskih obitelji? Što da dalje nabrajamo?

Jedno je jasno i ne treba dokaza jer činjenice govore. Bez brojne i čestite djece,neće biti niti brojnih i čestitih odraslih pojedinaca, neće biti ni obitelji, a bez brojnih i čestih obitelji ne će biti ni brojnoga jakoga i zdravoga te za život sposobnog naroda. To svi znadu i to bi manje više svi htjeli. A pitam vas, kakova je to logika, kad se sve to znade, a s druge strane gledamo, kako se danas nekažnjeno izvršuju zločini na očigled vlasti, zločini koji znače presušenje izvora, odakle se pomlađuje narod. Kakova je to logika velim, kad se sve to znade, a s druge strane gledamo, kako se gotovo nesmetano i nakažnjeno sa strane tamnih elemenata poduzima sve, da se naša hrvatska mladež rastruje i štivom i filmom i drugim sredstvima?

Brojna i dobra djeca po Božjem planu blagoslov su narodima. Sve što se protivi Božjim planovima mora da donese prokletstvo narodima. Logički dakle dužnost je sviju faktora, kojima je na srcu sretna narodna budućnost da pomognu ostvarenje planova Božjih koje imade i s vašim narodom, a koji mogu da budu samo blagoslov za nas Ono, što moli Crkva u misi za mladence, želio bih, da se ispuni nad svima hrvatskim mladencima: Bog Abrahamov, Bog Izakov i Bog Jakovljev budi s vama: On neka upotpuni svoj blagoslov na vama, da vidite djecu od svoje djece do trećega i četvrtoga koljena, a po tom da dostigne vječni neprolazni život!"

Milodari za Postulaturu i troškove Beatifikacije

Ovaj popis darovatelja za proglašenje blaženim kardinala Stepinca uključuje one dobrotvore koji su svoj dar za Kauzu uručili tijekom posljednje tri godine. Neki su od njih zaželjeli ostati javnosti posve nepoznati. Iz popisa darovatelja se razabire njihova zastupljenost po staležima, rasprostranjenost širom svijeta, te način darivanja. Tako se još jednom potvrđuje plebiscitarna želja za beatifikacijom kardinala Stepinca i očituje domisljatost u ljubavi:
Župa Cleveland; Vlč. Branimir Radetić - Youngstown; N.N. - Karlovac; Paolo kard. Bertoli -Rim; Vid Ragus - Cleveland; Selnik N. - Karlsruhe; Delegatura Sestara Milosrdnica - West Seneca (S.A.D.); Mato i Snježana Perković; Provincijalat franjevačke Provincije sv. Ćirila i Metoda - Zagreb; + Ferdinand kard. Antonelli - Rim; Vlč. Matija Vlahovec; + Vlč. Andrija N. - oporučno; Delegatura Sestara Milosrdnica - Rim; Ljubica Pokupec - Kupljenovo; Preč. Josip Gjuran - Toronto; o. Bonaventura Duda, OFM (honorar duhovnih vježbi); Terezija P. - Zagreb; Generalna Uprava Sestara Milosrdnica -Zagreb; Mons. Stjepan Lacković - Lackawanna; Mons. Charles Petranović - Niagara Falls; N.N. - Koprivnica, I.S. - Ljubljana; Mate Kristo - Sesvete (Zagreb); Vl_č. Stjepan Penić - Essen; Ilija Papac; Mons. Juraj Jezerinac; N.N. - Australija (zavjet); s. Laurencija Mravak; Zdravko Kuharić - Canada; Hrvatsko Drustvo "Kardinal Stepinac" - Calgary, Vlč. Ignacije Hrastić - Dekanovec; Fra Alojzije Mikić, OFMConv. - Welland; Dr. med. Herbert Lukić - Stuttgart.

•••••

Svoj dar za potrebe kauze kanonizacije Sluge Božjega Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime: Postulatura Kard. Stepinca
devizni račun: 012101-01-2421741339
dinarski račun: 012101-12-2320444313

•••••

Svakog desetog datuma u mjesecu, u katedrali, pokraj groba Sluge Božjega, služit će se tijekom 1994. godine sveta Misa za sve prijatelje, dobročinitelje i suradnike u Kauzi proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca.

SVETO PISMO - RIJEČ BOŽJA

Za Slugu Božjega, kardinala Alojzija Stepinca, Sveto pismo je zaista "uporište i životna snaga Crkve", "jedrina vjere, hrana duši i nepresušno vrelo duhovnog života." (DV 21) U Svetom pismu otkriva milosrdnog Boga koji dolazi ususret palom čovjeku, što je njegov spasiteljski naum, temelj pravovjerja. To je najvažnija knjiga što je u svojem zatočenju u Krašiću posjeduje, koju čita, nad kojom razmatra, kojom se hrani, koju iznutra sluša, da ne bude "jalov propovjednik Božje riječi" (DV 25). Nju čita i nad njom razmišlja poput otaca, kao lectio divina, bez povijesno-književno-kritičke zauzetosti, koja često zarobi Božju riječ unutar ljudskog uskog razumskog dometa te ne dolazi do istinskog shvaćanja dubina otajstva koje nam krije Sveto pismo. Sveto pismo za njega je najdublja stvarnost, koja mijenja naš život, koja nas spasava, koja nas ispunja radošću i hvalom Bogu.

Sveto pismo je Božja riječ

"Veliki, neizmjerni Bog dao je u svojoj beskrajnoj dobroti ljudima mogućnost da ga mogu upoznati na dva načina: preko naravi dao je čovjeku razum i dva bistra oka. Oči, da gledaju tragove veličine Božje, a razum iz tih tragova može zaključiti da Bog postoji. Da nije bilo istočnog grijeha, ta bi objava dostajala. No nakon istočnog grijeha, čovjekov je razum potamnio, volja čovjekova oslabila, tako da bi ljudi teško bili ikada prispjeli do potpune i ispravne spoznaje Boga, da se Bog nije ljudima izravno objavio. Istine objave crpimo iz usmene predaje, koju čuva Crkva, i iz Svetog pisma. (**1. homilija na knjigu Postanka**, str. 1). Sveto pismo sadrži knjige što su ih "Bogom prosvijetljeni te Duhom Svetim potaknuti i vođeni ljudi napisali bilo prije bilo poslije Krista. ... Sveto pismo je Božja riječ ... Budući da je Božja riječ, prosto je od svake zablude. ... Mislimo, dakako, na smisao riječi Svetog pisma, a ne toliko na samu riječ" (Ibid. str. 2.) Stoga je Sveto pismo "najautoritativniji dokaz, najautoritativnija potvrda" svake kršćanske istine. Na njemu se temelji pravovjernost vjere i naučavanja, kulta i propovijedanja (**4. propovijed u Trodnevnici prigodom 100. obljetnice Lurdskih ukazanja**, str. 2).
"O, koliko nam toga govori svaki redak, svaka rečenica i riječ Svetoga Pisma." "Svaka riječ, veli navodeći svetog Ivana Zlatoustog, krije u sebi koju tajnu" (**23. homilija na knjigu Postanka**), "veliko blago" (**7. homilija na knjigu Izlaska**, str. 1), "velike i poučne stvari za život" (**73. homilija na knjigu Izlaska**, str. 2). Bogatstvo što se nalazi u Svetom pismu "nikada nije moći iscrpsti" (**1. homilija na knjigu Postanka**).

Stari i Novi zavjet

To je jedna knjiga. "Građevni nacrt unaprijed predstavlja kako će izgledati buduća građevina. Dugačka sjena koja ide pred putnikom najavljuje da netko dolazi. Jutarnja zora navješćuje dolazak sunca. Isto tako su gotovo svi važniji čini starozavjetnih patrijarha označivali buduće stvarnosti, čine Isusa Krista... Cijeli se Stari zavjet odnosi prema Novome zavjetu kao sjena prema zbilji, a prema riječima svetog Pavla apostola: 'Zakon ima samo sjenu budućih dobara.' (Heb 10, 1)" (**37. homilija na knjigu Izlaska**, str. 1).
Sveto pismo je jedna knjiga, ta knjiga je Isus Krist.

Nepoznavanje Svetog pisma

Ima takozvanih "prosvijetljenih", koji Sveto pismo smatraju "dječjom igračkom ljudi tamnoga srednjeg vijeka". To su nevjernici koji ne vjeruju u Krista ni u Boga. Ali i među vjernicima "vlada veliko neznanje (Svetog pisma), a od toga neprocjenjiva šteta za dušu, a neizravno i za tijelo". (**1. homilija na knjigu Izlaska**).
"Nažalost, Sveto pismo je za mnoge ljude u našem narodu, i to više za one tobož naobražene negoli za priprosti puk, knjiga zapečaćena sa sedam pečata. Hvataju u ruke 'Gričku vješticu' i kojekakve druge romane, a da o Svetom pismu, toj knjizi života, nemaju ni pojma. Znali su žrtvovati, a mnogi žrtvuju i danas tisuće i tisuće za budalaste knjige, ali za Sveto pismo ni novčića, makar ih prve vode u propast, a druge u život vječni." (**49. propovijed u nizu homilija za sve subote u godini**, str. 4).
Ustanovljuje se kako se "sistematski Sveto pismo Staroga zavjeta rijetko izlaže kod nas, i zbog pomanjkanja svećenstva i iz drugih razloga" (**34. homilija na knjigu Levitskog zakonika**, str. 2). To ga je navelo da je počeo sistematski tumačiti Stari zavjet, počevši od Knjige Postanka, poglavlje po poglavlje. Smrt je prekinula to svojevrsno tumačenje Starog zavjeta kod petog poglavlja knjige Brojeva.

Čitaj i razmišljaj

"Imade ljudi koji tvrde, da Katolička crkva brani svojim vjernicima čitati Sveto pismo. ...To je izmišljotina... Brani svojim vjernicima čitanje Svetog pisma, ako se izdaje bez njezina odobrenja i krivotvoreno... Brani ako nema potrebnih tumačenja." Kao potkrepu izlaganja navodi svetog Augustina i svetog Petra (2 Pet 3, 16). Crkva naprotiv "toplo preporuča, osobito čitanje Evanđelja, Djela apostolskih i Poslanice svetog Pavla." (**1. homilija na knjigu Postanka**, str. 3).
"Sveto je Pismo najsavršenija škola života za sve ljude." I na Sveto pismo primjenjuje riječi apostola: "Svima sam bio sve." (1 Kor 9, 22). Čovjek poput pčele, poput mrava "mora sabirati snagu da izdrži u vrijeme kušnje, znanje, koje će mu pomoći, da lakše osvoji nebo, gdje će onda uživati kroz sve vijeke. Sve to nalazi u Božjoj riječi... Ta riječ Božja dragocjenija je od svakoga zlata i srebra. Jer zemaljsko zlato i srebro može nešto pomoći dok je čovjek na tom svijetu. A to je vrlo kratko vrijeme, i čovjek toga ne može ponijeti sa sobom na drugi svijet. Riječ pak Božja vodi one, koji je marljivo slušaju i ravnaju se prema njoj u život vječni." (**Nedjelja šezdesetnica, Propovijedi u liturgijskoj godini**).
Sveto pismo je "biser i može se sa svake strane brusiti i naći poruke za sve zgode ljudskog života." (**1. homilija na knjigu Izlaska**). Sveto je pismo kao "mirisava biljka. Što je više tareš prstima, tim jači i divniji miris iz nje izbija. Tako i Sveto pismo, što se više u njega udubimo, tim obilniju hranu nalazimo za naše neumrle duše u njemu, tim veće bogatstvo duhovno nalazimo u Svetome pismu." (**9. homilija na knjigu Izlaska**, str. 1) "U Svetom Pismu skrivaju se dragocjene pouke za sve okolnosti ljudskog života..." (**50. homilija na knjigu Postanka**).
"Da! Što god je lijepo stvorenog na karitativnom, socijalnom, gospodarskom, umjetničkom, graditeljskom, književnom, pjesničkom području, jednom riječju što god je lijepa u ljudskom životu, nalazilo je svoju najvišu inspiraciju upravo u Svetom pismu." (**1. homilija na knjigu Postanka**, str. 5).
"Čitaj i razmišljaj (Sveto pismo), pa će te dovesti u život vječni."(Ibid.). "Samo ako primiš k srcu, kao da je to pisano samo za tebe" (**24. homilija na knjigu Levitskog zakonika**, str. 4).

Celestin Tomić

U TEBE SE, GOSPODINE POUZDAJEM! (Ps 31,1)

Ovaj svetopisamski tekst je temeljna odrednica i poruka proslave devetsko godišnjeg postojanja zagrebačke nadbiskupije. Njegov odabir zasnovan je na vjernoj primjeni, životnom iskustvu i duhovnoj baštini Sluge Božjega Alojzija kard. Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog koji je, kao osuđenik komunističkog režima, umro na glasu svetosti, u Krašiću, 10.II.1960. On je to načelo usvojio i živio tako primjereno da je Božji narod ponukan njegovim pouzdanjem nadvladavao kušnje vremenitog života, gajio vjernost Božjim načelima i Crkvi utemeljenoj na Petrovu nasljedniku, te savjesno vršeći redovite životne poslove koračao u susret Kristu koji dolazi, k zbilji vječnoga života. Tridesetčetvrta obljetnica njegova prijelaza u vječni život, prigoda je da učvrstimo svoju vjeru, stavljajući, poput njega, sve svoje pouzdanje u Gospodinu.

Spomenuto načelo tvori jedinstvo s njegovim biskupskim grbom. Učinio je, naime, svoje pouzdanje nedjeljivim od Kristove osobe, Kristova križa i Kristove proslave. Na plavoj podlozi štita, u središtu, postavio je križ, a na lijevo i na desno od križa slova Alfu i Omegu, prvo i posljednje slovo grčke abecede, koja u knjizi Otkrivenja opisuju osobu Krista Pobjednika, Jaganjca Božjeg, koji stoji na početku i na kraju vjekova, kao cilj ka kojemu teži ljudski rod i sve stvorenje. Slutim da je odabirom boje naznačio svoj ljudski i kršćanski značaj protežit prema miru u Bogu i s ljudima, a toga mira nema bez posvemašnejg pouzdanja u Boga, bez suživljavanja u muku, smrt i uskrsnuće Kristovo.

Kao jedna od triju stožernih, bogoslovnih, od Boga danih vrlina, nadu se, naime, ne može dijeliti od vjere i ljubavi, ona pomaže čovjeku prispjeti do prave i potpune spoznaje Krista Gospodina i po njegovu uzoru urediti zemaljski i pripremiti vječni život. A to je za Slugu Božjega najljepši i najvažniji čovjekov posao na zemlji.

Iz predanosti u Božje ruke on je stekao i krepost pouzdanja, tj. osobnog poniranja u Boga. Opečaćen ulivenom milosti nade i stečenom kreposti pouzdanja, iskusio je slatkoću Božje prisutnosti koja mu je podarila osjetiti obrazloženost njegove nade. Tako je on tijekom zemaljskog života svjedočio o kreposti nade kao sigurnoj jakosti u kušnjama, progonstvima i protivnostima.

Nada je Sluzi Božjemu najjače sredstvo u borbi protiv napasnika na zlo, na grijeh, na ponude koje se protive načelima dobra i božanskih istina. Njome prožet svjedoči kako kršćaninu valja ići s optimizmom u susret neizvjesnoj budućnosti, danima neimaštine, bolesti, životne nesigurnosti.

Sluga Božji sve stavlja u ruke Božje i sve prihvaća iz Božjih ruku. S takvim raspoloženjem prihvaćao je pred kraj života i svoju tešku bolest i fizičku nemoć, prinoseći ih za dobro čovječanstva. "Vidim, reće, da mi nema dugog boravka ovdje na zemlji. U ruke Božje! Ali dok smo tu, ne popuštamo! Neka budem žrtva, ako je to volja Božja, samo neka živi Crkva Božja, neka se dobri Bog smiluje jadnom čovječanstvu, a posebno našem narodu!" (J. Vraneković, Dnevnik, 16.VII.1954).

• Bog je izvor nade

Krepost nade je za Slugu Božjega dar Božji. Kad mu je nadbiskup Bauer priopćio da će biti njegov nasljednik, on je navodio mnoge razloge i tražio načine da se to ne dogodi. Predviđao je, naime, da će doći do novog svjetskog rata, da će ljudskih žrtava biti i prije toga, a mnogi će, a možda i on, biti odvedeni u Sibir. Ipak je, poslušan odluci Svetog Oca, prihvatio odabir. Svoj konačni pristanak dao je predajući se u Božje ruke, a raspoloženje duha očitovao pisanjem gesla koje mu je i česta molitva u različitim životnim okolnostima. "U Tebe se, Gospodine, pouzdajem!"

Stavom Jeremije proroka on govori o propasti ljudi i onih sistema koji se oslanjaju na čovjeka, na fizičku silu i moć oružja, a isključuju božju pomoć u svojem radu i načelo pravednosti u djelovanju. Riše ih riječima Sv. pisma: "Oni se ufaju u bojna kola i konjanike, a mi u ime Gospodina Boga našega!" (Ps 19,8).

Raspoloženjem starozavjetnog Joba prihvaća i druge krijepi nadom u trenucima kad svjetovne vlasti metodom prisile otuđuju crkvena dobra i ucjenjuju ljude na suradnju s državnim institucijama, a na štetu Crkve. Tako piše časnim sestrama: "Činjenica da Vam uzimaju kuće, ne smije uznemiriti Vaše duše. Niti okom trenuti a kamoli i jednu suzu proliti! Mogu uzeti sve, ali dušu nikada! Bila bi vječna sramota i neizbrisiva mrlja kad bismo Crkvu prodali za nekoliko kuća. Bog će nas providjeti!" (Pismo, 26. I.1959).

• Zalog obraćenja

U dramatičnim danima pred završetak Drugoga svjetskog rata on piše okružnicu o pouzdanju u Boga. Ustanovljuje kako su radi oholosti života ljudi počeli krojiti novi poredak. Odbacili su Kristovo evanđelje, te na temelju strasti, zabluda uma i volje, odlučili graditi novi dom. Posljedica toga su strašne ratne nevolje. Kolikogod bolne, one vjernika ne smiju obeshrabriti, jer će Božje milosrđe iz tih nevolja izvesti za njih najveće dobro. Pred budućnošću imaju razloga strepiti samo grešnici, a obraćeni čovjek, koji računa na Božju pomoć, može joj pun pouzdanja ići u susret, jer Bog jest i ostaje jedini gospodar neba i zemlje i svih događaja u povijesti čovječanstva (7.I.1945).

• Krist objekt nade

Njegov optimizam i pouzdanje u Božju pobjedu proizlazila je iz vjere u osobu Isusa Krista, Sina Božjega, i njegove pobjede izvojevane na križu. O križu kao simbolu pobjede i njegovom udjelu u njegovoj nadi, on sam ovako govori: "Dok sam bio u Lepoglavi (1946-1951), kadgod sam izašao iz svoje ćelije na šetnju, najprije sam ugledao toranj crkve s križem. On je meni govorio: "Gore gledaj, prema nebu i neboj se! Taj je križ tu stajao, kad je Josip II. tjerao Pavline iz samostana. A gdje je sada taj nesretnik? A križ još i danas stoji. I taj mi je križ svaki puta govorio: 'Pazi, da ne popustiš!'" "I dok je to govorio, svjedoči Vlč. Josip vraneković, krašićki župnik, Sluga je Božji gledao samo naprijed, upravo se zanio. Tako on uvijek čini kad govori o načelnim stavovima ili interesima Crkve!" (Dnevnik, 28.IX.1953).

Iskusivši plodove Kristove muke on i druge potiče na ustrajnost u zvanju, vjeri i nadi. Dobro je znao da se ljudi teško sprijateljuju s tajnom križa. Zato je preporučivao da se vjernici i pastiri drže daleko od svakog malodušja, od ljudskog obzira ili straha u ispovijedanju vjere i s vedrinom koračaju prema danu Božje pobjede, jer Katolička Crkva kroz svoju dugu povijest poznaje bitke, podnosila je rane, ali nije spoznala uništenje. Veli, naime: "Sačuvajte neograničeno pouzdanje u Gospodina... Ne klonite duhom ni časa, kraj svih poteškoća i nevolja. Stvar Božja neće propasti, makar se i zvijezde rušile s neba!" (Pismo, 25.VI,1956). To uvjerenje prenio nam je i ovim poticajem: "Kad bi čuli, da sam završio život ovdje, ni časa se ne pokolebati u pouzdanju u Boga... Crkva se Katolička ne upire niti na kardinala Stepinca niti bilo kojeg čovjeka, nego na Isusa Krista, kojeg zamjenjuje na zemlji Petar, sveti Otac" (Pismo nepoznatom naslovniku).

I budući da je "Bog ulje svoga milosrđa sakrio u posudici pouzdanja", preporučivao je goruću molitvu kako bi Kristovi vjernici postigli snagu i ustrajnost u trpljenju koje je, kao i progonstvo, doživljavao kao "školu obnove ljudskoga roda" (Pismo, 31.XII.1954).

• Po uzoru na Bogorodicu

U životu Sluge Božjega Alojzija Stepinca nada ima obilježje koje je resilo Majku Isusa

Krista, Mariju. Po uzoru na njezin Bogu dani: "Fiat!" - neka se, Bože moj, ostvaruje Tvoj naum, i on bijaše spreman sve primati iz Božje ruke. Bogorodica bijaše mu uzor kako služiti Bogu, a njezina proslava na nebu, izvor pouzdanja u majčinsku pomoć Djevice, u djelu otkupljenja njezina Sina koje se događa u Crkvi. Sam o tome reče za sužanjstva u Krašiću: "Ako se koji taj čovjek možda čudi, odakle slabom čovjeku kardinalu Stepincu toliko pouzdanje, mogu Vam reći, što i Vi naslućujete u Vašem pismu, da je eto od povjerenja u Bogorodicu i Djevicu Mariju, čiji je lik tako čudesno isprepleten s čitavim mojim životom. To povjerenje želim Vama i svim ostalima".

Kad je jednom prilikom uspio odaslati pisma povjerljivim putem, jer se poštom nije služio otkako je državna cenzura nakon pljenidbe njegove redovne pošte objavila neke odlomke iz njegovih pisama s nakanom da ga ponizi u javnosti, reče župniku Josipu Vranekoviću: "Bogu hvala, da je sve ovako prošlo. Ovo je čudo! Vidite li što znači molitva i pouzdanje u Boga! Krunicu samo svaki dan nastavite s ljudima. Ništa se ne bojati!" (Dnevnik, 7.XII.1957). Drugom zgodom pripomenu: "Više puta nešto sam načinio, a da se nisam preporučio Majci Dobroga savjeta i prevario sam se. Više se to neće odgoditi" (Dnevnik, 9.IV.1958). I, kako sam svjedoči, nije se dogodilo. "To je djelo Majke Božje. Njoj sam uvijek tu stvar izručivao... Ona nas je očuvala do danas! (Dnevnik, 16.IX.1959).

S nadom u dolazak Marijina vijeka koji će biti u konačnoj Božjoj pobjedi nad tminama zla, mogao je prorokovati u vrijeme snažne boljševičke propagande u svijetu: "Ja vjerujem da će se Rusija obratiti i kip Bogorodice, da će stajati na Kremlju! Naša nada je Bog na nebu, a na zemlji Sv. Stolica. Drugih prijatelja jedva da imamo!" (Vraneković J., Dnevnik, 28.X.1956).

• Zalog vedrine

Pouzdanje u Boga se kroz život Sluge Božjega preobražavalo u jakost njegova duha kojim je prosvjetljivao, tješio i pridizao Božji narod. U gigantskoj bitci u kojoj nikada nije posumnjao, prepao se ili posustao, zračio je pobjedničkim optimizmom. "Kao uvijek, mi smo i sada opitmisti, i to stopostotni, piše dr. Ivi Andresu, predratnom ministru, i bit ćemo i onda ako bude valjalo položiti život u toj borbi između Boga i Beliala, između dobra i zla. Tako nas uči Isus Krist, koji je kao oporuku ostavio svojim apostolima: "Confidite, Ego viel mundum - Pouzdajte se u me, ja sam pobijedio svijet!" Ni Platon, ni Aristotel, ni Ciceron, ni Demosten, ni Virgilije, ni Goethe, ni Einstein niti sva ujedinjena znanost i mudrost svijeta, nego Isus Krist!... U tom Kristu pozdravlja Vas i želi puni optimizam Alojzije kard. Stepinac, nadbiskup zagrebački" (Pismo, 1.V.1954).

Ako je bura progonstva malo potresla stablom svete Crkve, ništa nije propalo i neće propasti onome, koji "svoje uzdanje stavlja u Boga, jer Bog ne živi od danas do sutra kao smrtni ljudi, nego vjekuje vjek do vijeka, nit Ga žiča konac čeka!" (Pismo, 14.IX.1956).

Iz toga uvjerenja potiče vjernike neka pesimizam prepuste "komunistima, Liberalcima, masonima i sličnoj čeljadi, a za sebe, reče, zadržimo sveti optimizam u svim zbivanjima sadašnjice, kad znamo, da iza nas stoji Krist Gospodin, koji je rekao: "Ja sam pobijedio svijet!" (Iv 16,33; Pismo, 2.V.1957). "Ja mislim, reče drugom zgodom, da Boga dragog naviše vrijeđamo premalim pouzdanjem u Njegovu moć i dobrotu".

Tu bitnu značajku kršćanske vedrine zasnovane na nadi protumačio je govoreći: "Bila bi neizmjerna sramota za nas kršćane katolike, kad bi sumnjali u pobjedu Božje stvari u svijetu, kad ne bi imali neograničeno pouzdanje u Božju moć, dobrotu!" Zato, veli na drugom mjestu: "Tjerajte kao kugu od naše mladeži svaku malodušnost, jer je nedostojna katolika, koji se diči ovako velikim imenom, kao što je ime Boga našega!" (Pismo, 27.XII.1958).

• Put usavršavanja

Ta vedrina kao obilježje životne stalnosti jest, doduše, dar milosti Božje, ali i plod čovjekovih voljnih, umnih i duhovnih napora. Do postojanosti u nadi i nadnaravnog iskustva koje ona sobom nosi, čovjek prolazi kroz okolnosti svakodnevnog života. Upravo iz prihvaćanja volje Božje, dakle iz pouzdanja u njegove planove s njime na putu spasenja, kršćanin te okolnosti života, često neprijatne, prihvaća i preobražava. Nada se u kušnji provjerava, jer nakon oluje dolazi utiha. U napasti zdvajanja, posustajanja i odustajanja na Božjem putu pravo je rješenje da se životna lađa čvrsto priveže uz stijenu koja je Krist.

On rabi i drugu usporedbu iz prirode. Da ne bude zgažen pod nogama prolaznika, bršljan se čvrsto privija uz snažno stablo i uspinje prema suncu. Time on riše potrebu vjernikova napredovanja u dobru držeći se postojano istina vjere i vjernosti svome zvanju i poslanju. Da je to moguće izvesti, svjedoči osobno kad hrabro odlučuje da neće ići u inozemstvo, što je državna vlast željela, niti se dati slomiti pod prijetnjama da napusti svoju Crkvu i svoj hrvatski narod. On s pouzdanjem u Boga želi sa svojim narodom, nadajuć se protiv nade, poput Abrahama, podnijeti sve kušnje na put do konačne Božje pobjede. Ovim je riječima takve sastavnice nade obrazložio u pismu svećenicima okupljenima na duhovnoj obnovi:

"Vremena naime, koja proživljavamo, i odviše su slična apokaliptičkim vremenima, a da ne bi svaki pravi svećenik osjećao potrebu, da se od časa do časa sabere i prikupi nove snage u orijaškoj borbi, koja se vodi između Boga i Sotone, između dobra i zla, između istine i laži u svijetu. Da će u toj borbi pobijediti Gospodin Bog, a ne Sotona, da će pobijediti dobro, a ne zlo, da će pobijediti istina, a ne laž, o tome ne sumnja ni jedan čovjek zdrave pameti. Ali može lako podleći i stradati ovaj ili onaj suborac Božji, ako se ne bude stalno držao Boga svojega po intenzivnom duhovnom životu kao što nužno strada i biva gažen na primjer bršljan, ako se otkine od čvrstoga hrasta i padne na zemlju... A onda, braćo svećenici, kad bi baš i pripustio Gospodin tu kušnju, zar smo mi prvi, koji smo umrli od gladi? Ustali bi protiv nas (kad bi radi toga izdali interese Božje) stotine hiljada svetih mučenika, koji su pomrli od gladi kroz vjekove radi svoje vjere i obrane istine. Ostanite, dakle, vjerni svojoj misiji i držite oči uvijek uperene prema pećini Petrovoj, prema onoj: "Ubi Petrus, ibi Ecclesia! - Gdje je Petar, tamo je Crkva!" ... Ja ostajem i dalje s vama, da s vama dijelim i dobro i zlo uz milost Božju i samo smrt će me rastaviti od mog stada ili kruta sila fizička... Strpljivost, dakle strpljivost vam je svima potrebna kao i meni samome jer ništa nema u Crkvi Božjoj bez žrtava" (Pismo, 8.I.1955).

• U otajstvu Crkve

Iz života i nauka Alojzija Stepinca proizlazi spoznaja kako bi ideal, kojemu se ne vjeruje, bio prazan san. Zato je on svoju vjeru oplemenio nadom, koja je jačala krepost vjere kao što kiša daje snagu rasta i zrijanja sjemenu. Toj nadi dao je obilježje svoje čovječnosti, usavršavajući se u vrlinama, i odgovornosti, do kraja ljubeći Crkvu Kristovu.

Biskupsko načelo Sluge Božjega Alojzija Stepinca: "U Tebe se Gospodine, pouzdajem", tako je s pravom postalo sinonimom njegova postojanja u Bogu i među ljudima. U poplavi najrazličitijih ideoloških suprotnosti, posebno bezboštva i opće životne nesigurnosti, njega je pouzdanje u Boga učinilo svjedokom i svjetionikom Božje pobjede. Njegov primjer i poticaj zadužuje nas kako bismo bili "puni pouzdanja u Boga, koji s barkom svoje Crkve upravlja sigurnom rukom, iako se kratkovidnim ljudima pričinja da spava" (Pismo, 17.VIII.1958).

Doista nam je utješno njegovo svjedočanstvo po kojem nam, u vrtlogu ratnih stradanja i svakodnevnih životnih kušnji, kao pobjednik u životnoj bitci s Božjim neprijateljima, dovikuje: Pouzdajte se, sinci, u Gospodina! Veli doslovce. "Crkva Božja ne pozna očajavanja u svojoj povijesti. Istina, borba je danas gigantska s prošlošću, jer ovakve perfidije, zlobe i pokvarenosti svijet još nije vidio. Ali, radi toga se Božja moć nije ni najmanje umanjila, a isto tako ni dobrota Božja. Hoću li ja doživjeti trijumf Crkve, ne znam. Ali sam siguran, da će mnogi imati prilike vidjeti ga i to takva, kakva još nikada povijest nije zabilježila. Ne neko vanjsko slavlje, nego unutarnji preporod duša, što je jedino važno. Jedina opasnost je malodušnost. Druge nema, jer nitko se nije postidio, tko se kakva još nikada povijest nije zabilježila. Ne neko vanjsko slavlje, nego unutarnji preporod duša, što je jedino važno. Jedina opasnost je malodušnost. Druge nema, jer nitko se nije postidio, tko se pouzdao u Gospodina. Nitko! U svoj povijesti roda ljudskoga: Nitko! Za tu činjenicu jamči sam Bog Duh Sveti!" (Pismo, 30.III.19590).

Način kako je Sluga Božji Alojzije Stepinac, taj hrabri pastir, učitelj i posvetitelj Crkve zagrebačke i hrvatski Metropolit, u najpresudnijem razdoblju četrnaeststoljetne povijesti kršćanstva u Hrvata, proživljavao Božje riječi: "U Tebe se Gospodine pouzdajem!" daje nam pravo vjerovati da je iskusio i drugi dio svetopisamske rečenice: "Neće se postidjeti do vijeka!" Neka to iskusi i njegova Nadbiskupija i njegov narod.

Dr. Juraj Batelja, Postulator

Zašto postupak ekshumacije Sluge Božjega?

Svakog 10. u mjesecu misa za darovatelje kauze

Na imendan kardinala Alojzija Stepinca, 21. lipnja, u 17,30 sati, kardinal Franjo Kuharić, u prvostolnici, uz asistenciju članova prvostolnog kaptola, Prebendarskog zbora, poglavara Bogoslovskog sjemeništa, pojedinih biskupijskih svećenika iz Sarajeva i Banje Luke, te redovnika, prikazao je misu za sve dobrotvore kauze za proglašenje blaženim i svetim kardinala Stepinca Dr. Juraj Batelja, postulator kauze preuzeo je otad na sebe odgovornost, svakog desetog u mjesecu prikazati misu za sve dobročinitelje kauze.

Nakon ekshumacije, tj. prepoznavanja smrtnih ostataka sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, u Zagrebu od 21. do 23. lipnja 1993. upućeno je Postulaturi zagrebačke nadbiskupije više upita hrvatskih vjernika iz domovine i svijeta. Navest ću samo neke: a) Zašto je to trebalo učiniti? b) Koji je bio povod ekshumaciji? c) U kakvom se stanju našlo tijelo pokojnog Sluge Božjega? d) Kako se to kardinal Stepinac "vratio u svoju katedralu?"

Crkveni propisi koji uređuju postupke u procesu beatifikacije nekog sluge Božjega određuju da se prije same beatifikacije pristupi k utvrđivanju zemnih ostataka dotičnog kandidata za čast oltara.

U postupku proglašenja blaženim sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca tom se postupku pristupilo odmah po završetku biskupijskog dijela postupka za njegovo proglašenje blaženim. To jest, taj je čin izvršen nakon zajamčenog vjerničkog uvjerenja o njegovu svetom ili savršenom kršćanskom načinu života, nakon što su prema sudu odgovornih osoba sakupljeni svi spisi i dokumenti o njemu, te saslušani svjedoci čiji je sud mjerodavan za prosudbu Kardinalove osobe, povijesnih okolnosti u kojima je živio, te činjenica koje su proizašle iz njegova sveukupnog djelovanja.

Dakle, Kongregacija za postupke (kauze) proglašenja blaženim i svetim pojedinih Kristovih vjernika propisuje, uređuje i odobrava kako i kada će se izvršiti postupak ekshumacije, odnosno prepoznavanje zemnih ostataka pojedinog sluge Božjega. Stoga je nužno radi pravovjernosti i istinitosti, utvrditi pripadnost zemnih ostataka odnosnoj osobi ili kandidatu za čast oltara.

U postupku oko proglašenja blaženim kardinala Stepinca, kroz proučavanje njegovih spisa i dokumenata o njemu, uočilo se potrebnim pristupiti k prepoznavanju njegova smrtnog tijela kako bi se, u potpunoj slobodi i s odgovornošću prema povijesnim zbiljama u kojima se on kretao i u kojima je živio svoje zatočeništvo i progonstvo, moglo razabrati pravi uzrok njegove bolesti, a potom i smrti, te utvrditi autentičnost njegovih zemnih ostataka.

Takav se postupak, iz opravdanih i vjerujem svim ljudima dobre volje razumljivih razloga, nije mogao izvesti u samoj katedrali. Stoga je, 21. lipnja 1993. navečer, u nazočnosti službenih i stručnih osoba, nakon pohoda grobnom mjestu, utvrđivanja autentičnosti lijesa, protokolarnih zapisa i svetih obreda, lijes Sluge Božjega u procesiji, prenesen u određenu prostoriju unutar Nadbiskupskog dvora gdje je, sutradan 22. lipnja 1993., nakon liturgijskih molitava i protokolarnih čina, otvoren.

Svi nazočni mogli su se osvjedočiti da mrtvo tijelo kardinala Stepinca nije bilo balzamirano prigodom sudske obdukcije, tj.odmah nakon smrti 10. veljače 1960.

Nakon temeljite analize i dobivenog uvida o stanju zemnih ostataka, stručnjaci su ih pojedinačno registrirali, te su ih nakon za to predviđenog tretmana, uz prigodnu povelju, stavili u dva nova limena lijesa i zapečatili. Još iste večeri, tj. 22. lipnja 1993. zemni su ostaci kardinala Stepinca, u svečanoj procesiji praćeni pjesmom psalmama i molitvom, preneseni u središnji dio katedrale gdje su nakon obreda izloženi kao bi im vjernici, sutradan prije podne, mogli iskazati počast, te su u srijedu 23. lipnja 1993, nakon svečane liturgije pohranjeni na prijašnje mjesto iza glavnog oltara prvostolne crkve. Tu će ostati sve do proglašenja blaženim kardinala Stepinca i dok se, nakon toga, ne providi mjesto njihova konačnog smještanja na odgovarajućem mjestu u samoj katedrali, kako bi bili što bliži i vidljiviji Božjem narodu koji će tu dolaziti i preporučati se u njegov zagovor kod Boga. Ekipa stručnih osoba koja je izvršila prepoznavanje zemnih ostataka kardinala Stepinca o svemu je Kongregaciji za proglašenje svetaca uputila potrebito izvješće. Službeno priopćenje o cjelovitom postupku i rezultatima ekshumacije kardinala Alojzija Stepinca moći će se obznaniti tek po objedinjavanju rezultata kemijskih i radioloških analiza uzoraka njegovih zemnih ostataka.

• Uskoro "Glasnik Postulature Sluge

Iskazivanje počasti posmrtnim ostacima sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca u zagrebačkoj katedrali

Božjega"

Opsežan posao u prikupljanju i proučavanju dokumenata i spisa u postupku kanonizacije kardinala Stepinca, kroz niz godina su podupirali brojni hrvatski katolici, kako u domovini, tako i iz cijelog svijeta. Gotovo svi su oni izrazili želju da im se imena ne objavljuju: darivaju, znajući da je Bog nagraditelj njihova dara i ljubavi. Među njima su svećenici koji su svoj dar ovom apostolatu namijenili oporučno, vjernici prognanici i izbjeglice, umirovljenici i drugi. Redovito su ti darovi popraćeni izrazima zahvalnosti za tjelesno ozdravljenje ili uslišanje koje su zadobili na zagovor sluge Božjega Alojzija Stepinca. Najveći broj darovatelja je iz samog grada Zagreba, zatim iz Karlovca, Koprivnice, Vinkovaca, Čabra, Rijeke, Ljubljane i drugih mjesta.

Podrobnije izvješće o darovateljima ove kauze donijet će prvi broj glasnika Postulature Sluge Božjega koji se priprema za 34. obljetnicu njegove smrti 10. veljače 1994. Ovim putem Postulatura moli sve prijatelje toga Glasnika i pune urede koji ga žele primati i raspačavati, neka ga na vrijeme naruče, kako bi se tiskalo odgovarajući broj primjeraka.

Izdašni darovatelj kauze bijaše pokojni kardinal Francesco Antonelli OFM, nekoć pročelnik Kongregacije za proglašenje svetaca i osobiti štovatelj kardinala Stepinca.

• Peta obljetnica smrti o. Alekse Benigara

Kao postulator kauze zahvalno se, o petoj obljetnici smrti, sjećam i u molitve svih prijatelja kauze preporučam patra Aleksija Benigara, franjevca, koji je dugi niz godina marljivo prikupljao dokumente i svjedočanstva o kardinalu Stepincu, ne samo za svoju izvrsnu biografiju o njemu već i za postupak njegove kanonizacije. Ovih dana predstavit će se javnosti osobni životni put i opus patra Benigara u kojem je golem dio vezan upravo uz kauzu kanonizacije kardinala Stepinca. Ne samo pisana djela, već i osobno evanđeosko njegovo svjedočanstvo, oplemenjeno radom i pobožnošću kojom se odlikovao prema kardinalu Stepincu, toga su skromnog čovjeka i uzorna Kristova učenika u franjevaštvu, doveli ne samo do udivljenja nego i poticaja kako živjeti evanđelje. Stoga će postupak i za njegovu kanonizaciju, ako i kada do nje dođe, obradovati sve prijatelje i štovatelje kardinala Alojzija Stepinca.

• Kongregacija imenovala relatora kauze

Kongregacija za proglašenje svetaca imenovala je u mjesecu rujnu 1993. godine prelatora kauze, pod čijim vodstvom ekipa stručnjaka proučava spise Sluge Božjega, te svjedočanstva i dokumente o njemu, pripremajući, tzv. poziciju. Ta pozicija kauze sažima sve spoznaje o kandidatu za čast oltara. Na temelju toga spisa dat će teolozi, prelat teolog - zastupnik pravde, te Zbor kardinala i biskupa svoje prosudbe o Sluzi Božjemu, kako bi onda Sveti Otac na temelju svih činjenica mogao donijeti neprevarljivu odluku o beatifikaciji. Taj opsežan posao na proučavanju više od 30.000 stranica dokumentacije, prijevode na talijanski i tiskanje pet svezaka pozicije, preporučam u molitve i dobrotvornost svih vjernika, osobito čitatelja Glasa Koncila.

• Postulatura i dalje skuplja dokumentaciju

Tko god od vjernika ili članova pojedinih crkvenih i društvenih ustanova posjeduje koji dokument, spis ili fotografiju, ili može pružiti svedočanstvo o služi Božjemu kardinalu A. Stepincu, neka ih dostavi Postulaturi. Isto tako vjernici koji na njegov zagovor zadobiju koje osobito duhovno uslišanje ili tjelesno ozdravljenje neka o tome pošalju izvješće na adresu. Postulatura zagrebačke nadbiskupije, Kaptol 31, 41000 Zagreb.

Dr. Juraj Batelja, postulator

ANĐEO U KATEDRALI
Svetoj uspomeni kardinalu Stepincu

Zajecala bolna zvona katedrale.
Jauk sa planina odjeknu u dolu.
Rijeke naše plaču uz Jadranske žale:
Hrvatska se nijema zgrčila u bolu.

Ko olovo suza narod jadni davi,
Kuda teška kanu, procvalo je cvijeće
Po bijelu snijegu: u bjelinu zavi
Zadnje pute kojim Mrtav Pastir kreće.

Divni Božji Vitez! - Oko nježne glave
Aureol zlatni uzvišeno blista;
u ruci mu palma, simbol vječne slave.

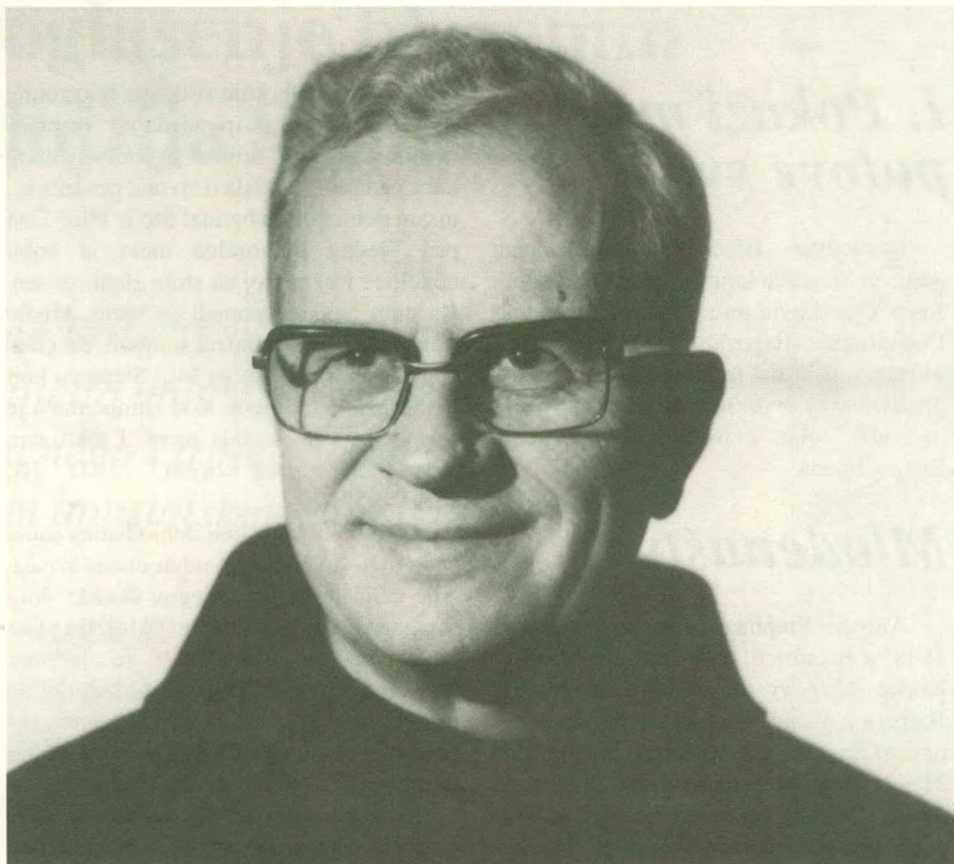
neka silna snaga zrači iz tog tijela.
Što pod križem pade za Dom i za Krista.
Hrvatska je mirna: Ima svog Anđela!

Vinko Nikolić

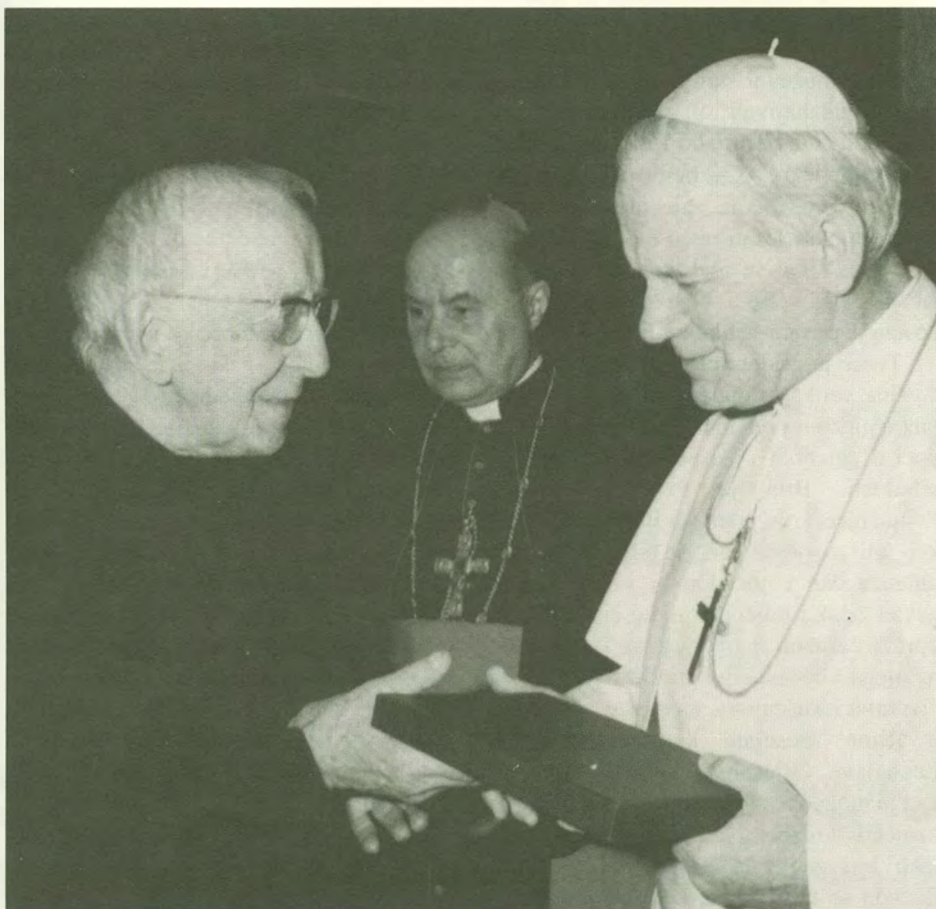
Otac Benigar i otac Cairoli

U ljubavi Gospodnjoj prešli su u bolji život:

P. Antonio Cairoli - Rim
P. Aleksije Benigar - Rim
Franjo kard. Šeper - Rim
Ferdinand kard. Antonelli - Rim
Dr. Josip Buturac - Lovrečina Grad

P. Aleksije Benigar, r. 28. siječnja 1893. u Radecu, 7. rujna 1907. obukao odijelo sv. Franje Asiškoga, 30. lipnja 1915. zaređen u Zagrebu za svećenika, umro u Rimu 1. studenoga 1988., pokopan u Zagrebu na Mirogoju. Otac 'Aleksa', bijaše osobiti štovatelj i promicatelj kanonizacije Alojzija Stepinca, dostigavši do udivljenja vrhunce duhovnog života.

P. Antonio Cairoli, r. 22.XI.1915. u mjestu Bettona (Perugia) od Josipa i Marije r. Montori. Obukao je franjevački habit 25.XI.1930. Prve zavjete položio je 26.XI.1931., a vječne 4.XII.1936. Zaređen je za svećenika 4.XII.1938. Bijaše profesor crkvenoga prava i moralne teologije na više crkvenih učilišta u Italiji i Rimu. Kao Generalnom Postulatoru franjevačkog reda bilo je povjereno i vođenje Kauze kanonizacije kardinala Stepinca. Kad je godine 1985. teško obolio prestao je vršiti službu generalnog Postulatora Reda, ali je iz ljubavi prema Kauzi kardinala Stepinca posao na njoj, uz nemalene žrtve, vodio sve do smrti, koja ga pohodi 9. ožujka 1989. u Međunarodnom kolegiju Svete Zemlje u Rimu.

Gospodine, okrijepi ga radošću blaženog gledanja vječne slave!

POBJEDNIK U ZNAKU KRIŽA

Piše: Serafin Romanov

I. Pokaži mi putove svoje

Posljednje riječi Sluge Božjega Alojzija Stepinca koje je zabilježio župnik Josip Vraneković jesu: "Fiat voluntas tua! Deo gratias. Blagoslovljeno Božje Ime!" Možemo reći da je Sluga Božji uistinu proživio svoj ovozemaljski život u traženju Božje volje, u hvaljenju i slavljenju Božjeg Imena.

Mladenaštvo

Alojzije Stepinac rodio se 8. svibnja 1898. u Brezariću, selu koje pripada župi Krašić. Njegovi su roditelji bili Josip i Barbara r. Penić. Otac se dvaput ženio. U prvom braku, s udovicom Marijom r. Matko, imao je četvoro djece. Bili su to Josip, Maksim, Terezija i Barbara. Kad je nakon četvrtog poroda Marija umrla, oženio se Barbarom r. Penić. U tom drugom braku rodilo se osmoro djece: Roza, Juro, Josip, Marko, Alojzije-Viktor, Štefanija, Mijo i Mato. Alojzije je dakle peto, odnosno deveto dijete u obitelji. Kršten je drugog dana nakon rođenja. Po želji roditelja kršten je pod imenom Alojzije, ali mu je župnik po običaju mjesta dodao ime sveca toga dana - Viktor. Sakrament potvrde primio je 25. svibnja 1905, a nešto ranije prvu svetu pričest.

Njegovi su se roditelji s djecom preselili iz Brezarića u Krašić 1907. godine. Tu je Alojzije završio i osnovnu školu.

Rastao je kao i sva druga djeca. Volio je igru, posebno kupanje što će ostati njegova značajka kroz cijeli život. Kupčina, rječica koja teče kroz Krašić i njegova polja, za njega je bila mali raj. S radošću se sjeća kako su kao djeca, on i kolege, znali glave namazati blatom, u koje bi ubacivali perja i onda kao Indijanci skakali u vodu. Prirodne ljepote Krašića i okolice ulijevale su mu posebnu ljubav prema prirodi, što će ostati još jednom osobinom njegova života.

Ipak se nad drugim vršnjacima isticao osjećajem za pravdu, istinu i nadasve za pobožnost. Poput mnoge djece i on se s radošću sjećao pojedinih zgoda iz svoga života. Pa i onih koje ostaviše brazgotine na tijelu. Tako je pripovijedao o "nezaboravnim batinama" kojima ga je otac jednog dana nadario. "Nikada u životu, prisjeća se, nisam dobio toliko batina! Što je bilo? Dan prije jedna djevojčica mela je sobu učiteljice i uzme joj sa stola zlatni prsten. Na putu iz škole ponudi ga meni. Mislio sam da ga je dobila na tomboli za groš. Uzmem ga i predam ga Miji Stepincu koji je prolazio na kolima. Kod istrage mala je rekla da ga je predala meni. I tako sam ispao kriv pred ocem." (VD III, 18.02.1957)

I drugi put je u školi dobio batina samo zbog toga što nije želio odati imena krivca. Nije žalio te batine. Njegov školski drug Stjepan Pulić sjeća se Alojzija kao odvažnog dječaka. Tako je jednom "snažno i zanosno Alojzije deklamirao na priredbi u školi pjesmu s nezaboravnim stihovima: 'Ja sam junak do Boga, ne bojim se ničega!'" (VD III, 29.05.1957)

No očeve su batine jos snažnije utvrdile u njemu osjećaj za pravdu. I ta će vrlina postati prepoznatljivom oznakom njegove zrele dobi, njegova jaka i neslomiva značaja.

Očev muževni stav u životu i njegova molitva udahnjivali su u Alojzijevo srce kako odlučnu vjeru tako i djelatnu ljubav. Moliti nije lako. "Kad bi nas otac, pripovijeda on, pozvao na zajedničku molitvu, triput je lakše ležati nego moliti" (VD III, 4.03.1957). On se ipak znao svladavati i jačati svoju volju i kroz te male vježbe postao je čovjek velike molitve.

Tome je pridonijela i majčina ljubav i njezina velika krunica, koja je tako često bila u njezinim rukama. Sam Alojzije svjedoči o neizbrisivoj uspomeni iz najranije mladosti. Bila je to slika Marije Pomoćnice, koju je majka Barbara donijela kao miraz. Pred tom je slikom gorjela uljanica dan i noć. On bi veselo poravnavao žižak i mijenjao ulje u svjetiljci. To upravo čarobno svjetlo snažno je djelovalo na njega i čudesno ga pratilo na njegovim životnim iskušenjima, na ratištu, na studiju u Rimu, posebno kao osuđenika u Lepoglavi. Osjećao se upravo blaženim kad je mogao tu sliku smjestiti iznad svoga uzničkog kreveta u krašićkom sužanjstvu i tako biti zagledan u lik Majke Božje. Začudo se ta uljanica, kad mu je jednom ispala iz ruke na beton, nije razbila. Ti snažni djetinji dojmovi tako su ga proželi, da je zaželio da nad njegovim odrom ne bude drugog svjetla osim ove lampice niti drugog ukrasa osim slike Gospine, pred kojom je od ranoga djetinjstva dobio milost štovanja Bogorodice (VD I, 31, 126; III, 16; IV, 195).

Na njegovu pobožnost prema Majci Božjoj utjecala su svečana župna slavlja: Gospe Lurdske - Bezgrešne i Majke Božje žalosne, kao i hodočašća u Dol, Volavje, Jastrebarsko, a posebno pješački pohod Majci Božjoj Bistričkoj. Pjesme, molitve, osobito moljenje krunice, duboko su se urezale u njegovu dušu.

Od majke je primio ljubav prema molitvi krunice. I to je tako snažno usvojio, da je kroz tu molitvu i njezinim širenjem postao veliki apostol krunice u našem stoljeću. Sjeća se on sam, prema pripovijedanju drugih, kako mu je majka, dok je još bio u kolijevci, preko bijelog pokrivača stavila svoju veliku krunicu. Župnik koji je došao u posjet njegovoj obitelji, videći to, reče: "Pa kako ne bu svetac, kad već sad moli!" (VD I, 10.01.1952)

Majka Barbara željela je imati sina svećenika. I oko joj zapne na Alojziju. Zašto baš na njemu? To je njezina majčinska tajna, ali još više tajanstvenost Božjih nakana. Činjenica je da je ona od njegova rođenja do svoje smrti punih pedeset godina obdržavala post i nemrs svake srijede, petka i subote. On sam pripovijeda: "Koliko toga se kuhalo i peklo kod nas, kolike svadbe, svečanosti, težaci, gosti, proštenja! Svaki puta ona je sve u kuhinji vodila, ali nikada kroz pedeset godina nije u te dane ni okusila mesa i postila je. Počela je dok sam bio još dijete, a s nakanom da budem svećenik" (VD II, 10.01.1952). To je nastavila i kad sam postao svećenik da budem dobar svećenik, i kad sam postao biskup, ona nastavlja svoj zavjet". A nikada ni jednom rječju nije mu otkrila svoj zavjet, da bi ga nagovarala da postane svećenikom. "Nikada! veli on i sklopivši ruke kao na molitvi dodaje: Ali je molila. Velika je moć majčine molitve i blagoslova!" (VD, 25.03.1952).

(Nastavlja se)

Kratice: VD = Dnevnik Josipa Vranekovića, krašićkog župnika

Molitva za proglašenje blaženim Alojzija Stepinca

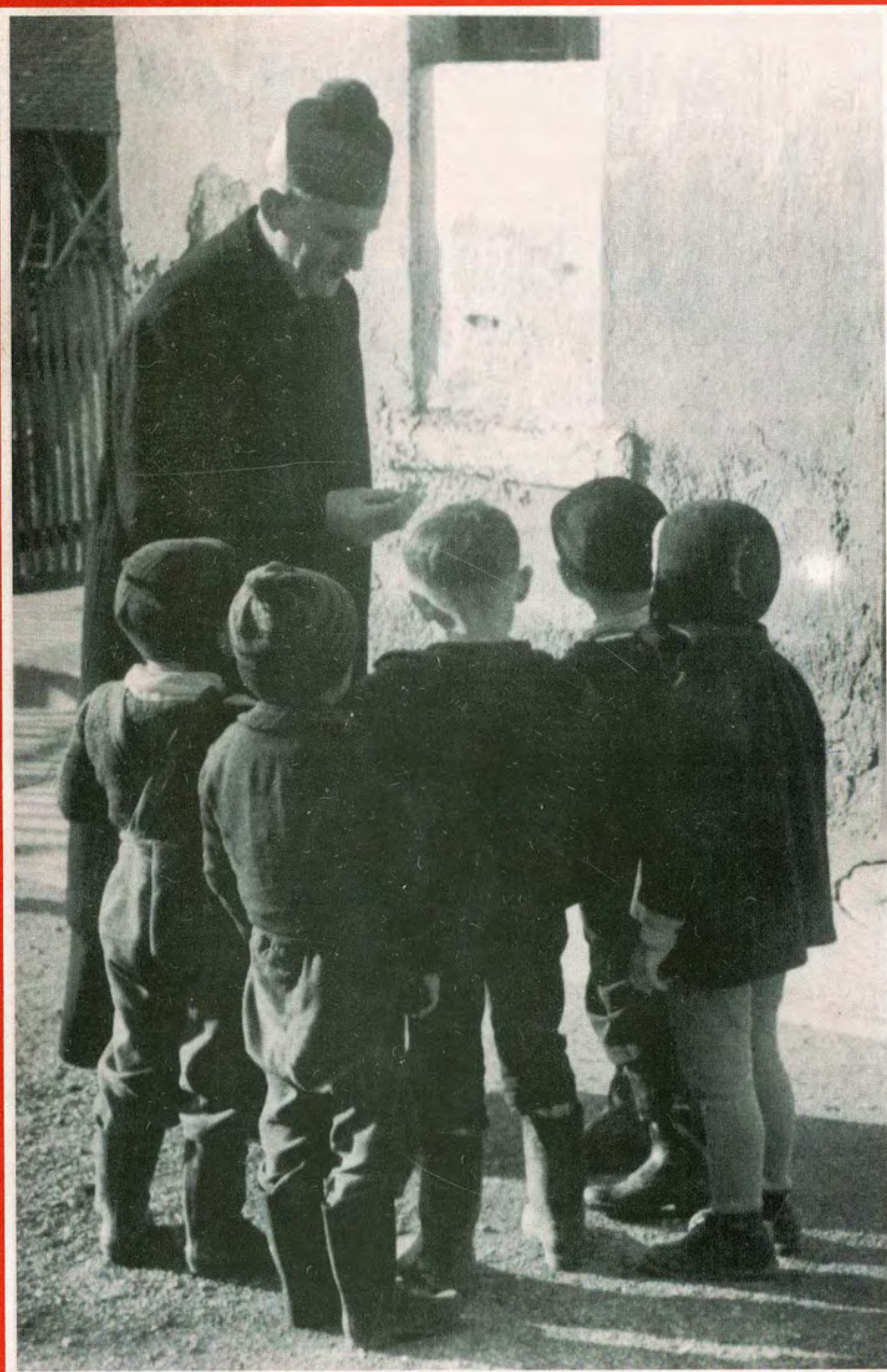
Gospodine Bože, ti si sluzi svome Alojziju Stepincu udijelio milost ne samo vjerovati u Isusa Krista nego i trpjeti za njega neustrašivim apostolskim žarom i ljubavlju prema Crkvi.

Proslavi Slugu svoga čašću oltara, da nam bude primjer i zagovornik u borbama života na putu vječnoga spasenja. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen

Tko na zagovor Sluge Božjega bude uslišan, zadobije tjelesno ili duhovno ozdravljenje, ili koju osobitu milost, neka to priopći na adresu:

Postulatura zagrebačke nadbiskupije
Kaptol, 31
HR - 41000 ZAGREB

Kongregacija za postupke proglašenja svetaca odobrila je Kauzu kanonizacije Sluge Božjega Alojzija Stepinca pod brojem: Prot.: 1762, usp. **Index ac Status Causarum, III Supplementum**, Città del Vaticano 1992., str. 25.

Za vrijeme sužanjstva u Krašiću, 1951/1960 Sluzi su Božjemu bili česti i dragi posjetioci najmanji; foto-aparat nepoznatog sretnika zabilježio nam je ovaj primjer jednostavnosti i prijateljstva Sluge Božjega. On je tu djecu ne samo darivao slatkišima, nego za njih i svu djecu svijet molio, osvjedočen kako je čista i karakterna mladost najbolji graditelj čovjekove zemaljske i vječne sreće.